

Namosi-Naitasiri-Serua: Bible for John
Formatted for Translators

©2022 Wycliffe Associates

Released under a Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Bible Text: The English Unlocked Literal Bible (ULB)

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English Unlocked Literal Bible is based on the unfoldingWord® Literal Text, CC BY-SA 4.0. The original work of the unfoldingWord® Literal Text is available at <https://unfoldingword.bible/ult/>.

The ULB is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

Notes: English ULB Translation Notes

©2017 Wycliffe Associates

Available at <https://bibleineverylanguage.org/translations>

The English ULB Translation Notes is based on the unfoldingWord translationNotes, under CC BY-SA 4.0. The original unfoldingWord work is available at <https://unfoldingword.bible/utn>.

The ULB Notes is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 4.0 International License.

To view a copy of the CC BY-SA 4.0 license visit <http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0/>

Below is a human-readable summary of (and not a substitute for) the license.

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format. Adapt — remix, transform, and build upon the material for any purpose, even commercially.

The licensor cannot revoke these freedoms as long as you follow the license terms.

Under the following conditions:

Attribution — You must attribute the work as follows: "Original work available at <https://BibleInEveryLanguage.org>." Attribution statements in derivative works should not in any way suggest that we endorse you or your use of this work.

ShareAlike — If you remix, transform, or build upon the material, you must distribute your contributions under the same license as the original. No additional restrictions — You may not apply legal terms or technological measures that legally restrict others from doing anything the license permits.

Notices:

You do not have to comply with the license for elements of the material in the public domain or where your use is permitted by an applicable exception or limitation.

No warranties are given. The license may not give you all of the permissions necessary for your intended use. For example, other rights such as publicity, privacy, or moral rights may limit how you use the material.

John

1

¹Ena vatekivu avo colo e keya na tata, aru vo no vata no na Kalou o keya na tata, avo jiya Kalou o keya na tata. ²Ena i vatekivu aru no vata no keya ikwe vata na Kalou. ³Avo vaveya na kwa taucoko ga o keya, e tasi kiya na kwa me vai me tasi vaveya o keya. ⁴Evo notu vuwa na colo, ia na kakarama ni tamata na colo. ⁵Avo sinaviya na gilogilo na kakarama, ia na gilogilo avo tasi daniya. ⁶E kiya na tamata a lai vatala mai vuwa na Kalou e yaca o Joni. ⁷O keya ikwe e lamai me dautukutuku, me kwa na kakarama, meru vabaujiya na tamata taucoko e vuku. ⁸Avo tasi jiya kakarama igi o keya, ia e lai tavi ga me kwa ga na kakarama. ⁹Avo niya ga ikwe na kakarama djina, a lamai i vuravura me vakakaramataki nidru na tamata taucoko ga. ¹⁰Avo nokoto i vuravura o keya, avo niya a vai ke o vuravura, ia aru tasi kilajiya na kwai vuravura. ¹¹A lamai o keya vuwadru na kwai leya. ¹²Ia o rau taucoko ga eru vabaujiya, avo soliya rewa vuwadru meru yaco meru luve ni Kalou, vuwadru na vabaujiya e yaca. ¹³Eru vo vasucumi, e tasi balejidru na qase, se na sucu vayago, se na vitaliya ni tamata, mai vuwa ga na Kalou. ¹⁴Avo yaco me tamata o keya na tata, avo no vata qaneko datou no, ia a madu tolaviya na leya i ukuuku, ni kodaki na i ukuuku e le kiya ga ni vatuburi mai vuwa o Tamaya, avo vuqa ina loloma vata na djina. ¹⁵A vo tukuniya o Joni a kacivakiniya, a kwa, "O keya ikwe aqu kwa no, O keya e tekuciko maru e oka cake mai vuwako maru, nivo simata vuwako maru o keya." ¹⁶Ia du vo rewajiyta taucoko ga mai na kwa vo vuqa tu vuwa, na loloma e vaikuritaki. ¹⁷Ia o Moses a soliya ke na i vunau, o Jisu Karisito, avo yaco ke na loloma vata na djina. ¹⁸E tasi kiya na tamata me tolaviya na Kalou i na kiya na gauna, la i luve takiya ga, a vatubuniya o keya, o keya e nokoto e yasa la Momo, avo tukuniya no. ¹⁹Ia evo niya ikwe la i tukutuku o Joni, ni vo vatalajidru eru yavalu na bete vata eru yavalu na i luve ni livai o rau na kwai Jutiya mai Jeruisalemi me ru tarogiya, "O cei re o iko?" ²⁰A qai kwa o keya, a tasi giritakiniya, avo kwa ga, Avo tasi niko au na Karisito." ²¹Aru qai tarogiya, O cei tale? o Ilaija? A qai kwa o keya, "E jikai". O iko ga na parofita igi? A qai kwa o keya, E jikai. ²²Eru qai kwa vuwa, "O cei re o iko? me madu kwa vuwadru na vatalajiko madou mai, na cava o kwa me balejiko?" ²³A qai kwa o keya, "O au e domo e kiya e coco i yalogna vikaikai, vadodonutaki niya la calevu o Jiova me kodaki e kwa o Aisea na parofita." ²⁴Ia o rau na lai vatala, eru lai vatala mai vuwadru na Farisi. ²⁵Aru vo tarogiya, aru kwa vuwa, "O vo vivataisotaki i na vuku ni cava, nivo tasi niko na Karisito, se o Ilaija, se na parofita igi?" ²⁶A qai tata vuwadru o Joni, a qai kwa, "AQU vo vivavaitaisotaki na wai, ia e nokoto kemutu vimama e kiya mutu tasi kilajiya. ²⁷O keya ikwe e tekuciko au e uwasivi cake vuwako au, ia na wa ni leya i vava evo tasi yaga mequ serekiya." ²⁸Avo vai na vikwa ikwe ma i Pecani i na bajni Joritani, na vanuwa a vivavaitaisotaki ke o Joni. ²⁹I veiqwata vo tolaviya o Jisu o Joni ni vo lamai vuwa, a qai kwa, "Tolaviya, na Lami ni Kalou o keya vo kau dai na ledru i varau bura na kwai vuravura! ³⁰O keya ikwe na kwa qu kwa, e na tekuciko au e kiya na tamata, evo uwasivi sara vuwako au, nivo simata vuwako maru." ³¹Ia aqu a tasi kilajiya, ia meru kilajiya o rau na Isireli, o keya ikwe lequ vuni lamai mequ vivavaitaisotaki i na wai. ³²A qai kwa o Joni, "AQU a tolaviya na YaloTabu ni vo labale mai lomalagi me kodaki na ruve, avo lamai nokoto vuwa. ³³Ia aqu a tasi kilajiya i mata, ia o keya a vatalajiko au mai mequ vivavaitaisotaki i na wai, avo kwa vuwako au, o keya o na tolaviya ni vo labale ke na Yalo Tabu, avo mai noko vuwa, avo niya ikwe evo vivavaitaisotaki ke i na Yalo Tabu." ³⁴Ia aqu a tolaviya, aqu kwa ni o keya ikwe na Luve ni Kalou." ³⁵I veiqwata avo tucake tale o Joni, a ru lewe ruwa la jisaveli, ³⁶aru tolaviya o Jisu nivo layaji, a qai kwa, "Tolaviya na Lami ni Kalou!" ³⁷Aru varogo na leya tata o rau na jisaveli, aru vo tekuciya o Jisu. ³⁸A qai vuki o Ojisua, a tolavidru niru vo tekuciya a qai kwa vuwadru, "Na cava muru vatolaviya?" Eru qai kwa vuwa, Rapai (na keya i balebale Vavuvuli), "Vo nokoto mai vai?" ³⁹A qai kwa vuwadru o keya, lamai mo tolaviya na vanuwa e nokoto ke o keya, aru vo no vata no na siga igi, avo voleka nai ka jini auwa. ⁴⁰E kiya vuwadru avo varorogo vuwa o Joni avo tekuciya, o Adriu la tacini o Saimoni Pita. ⁴¹A vo daniya i mata la tutuwa o Saimoni, avo kwa vuwa, "Madu vo tolaviya na Mesaia" (e keya i balebale na Karisito). ⁴²Avo meiya vo jisu, ia avo vatolaviya o Jisu, a qai kwa, "O iko o Saimoni la i luve o Joni. o na votokai o Kifa" (na keya i balebale o pita). ⁴³I veiqwata avo mata layaji i Kalili o Jisu, avo daniya o Filipi, avo kwa vuwa, "Tekuciko au." ⁴⁴Na kwai Peciseita o Filipi, na ledru rara o Adriu vata o Pita. ⁴⁵Avo tolaviya o Nacanieli o Filipi, a qai kwa vuwa, "Madu vo tolaviya o keya a volavola ke o Moses i na i vunau, vata o rau na parofita, o Jisu na kwai Nasareci, lai luve o Josefa." ⁴⁶A qai kwa vuwa o Nacanieli, "E rewa ni tubu e kiya na kwa oka i Nasareci? A qai kwa vuwa o Filipi lamai mo tolaviya." ⁴⁷Avo tolaviya o Nacanieli o Jisu nivo la no mai vuwa, avo kwa, "Tolaviya e kiya na i luve i Isireli djina e jikai vuwa na vivakwaisini!" ⁴⁸A qai kwa vuwa o Nacanieli, "A mutu kilajiko au mai vai?" Avo tata vuwadru o Jisu, a kwa vuwadru, "Ni sibere ni coviko o Filipi, ni o nokoto e ruku na vuni lolo, aqu vo tolaviko." ⁴⁹A qai tata o Nacanieli, me kwa, "Vavuvuli, o iko na Luve ni Kalou! o muru na ledru Tui na Isireli!" ⁵⁰A qai tata o Jisu me kwa vuwadru, "Niqu vo kwa vuwako, Aqu tolaviko i ruku ni vuni lolo, o bau vabaujiya?ni o na tolaviya ni vikwa e uwasivijiya ikwe." ⁵¹A qai kwa vuwa o keya, "E djina, e djina, ni qu kwa vuwako mutou, Ina gauna mai bere mutu na tolaviya na lomalagi ni na tawase, vata o rau na agilosni Kalou niru vo lacake eru labale vuwa na Luve ni Tamata."

² ¹E bogi tolu a qai vai e kiya na vamau mai Kena i Kalili, a nokoto ke la nene o Jisu: ² a sureji o Jisu, qei nidru na leya tisaivelni, i na soqo ni vamau. ³Ni vo devu na waini, a kwa vo Jisu la nene, e vo jikai vuwadru na waini. ⁴ A kwa vuwa o Jisu, lewa, na cava vuwako qei niko au? e tasi yaco mai na lequ gauna. ⁵ A kwa vuwadru na tamata la nene, na kwa taucoko ga e kwa vuwako mutou mutu vaveya. ⁶Avo nokoto mai ke e ono na saqa vatua na wai, eru dau va savasavataki nidru ke na kwai Jutia, eru yaruwa se yatolu nai varau. ⁷ A kwa vuwadru o Jisu, va vuqaniya na saqa na wai. A ru va vuqaniya me vuwa bale. ⁸ A kwa vuwadru o keya, mutu qai takiviya, kau vuwa o keya e lewaiya na magiji. A ru kau. ⁹Ni vo

tovoliya na wai a vo vuki me waini o keya e lewaiya na magiji, e tasi kilajiy a la mai vai:[o rau na tamata eru talociya na wai eru kilajiy?]: o keya e lewaiya na magiji a vo coviya la teigwane na lewa,¹⁰ a kwa vuwa, na tamata yakiya a dau vurujiy i mata na waini oka: eru dau somiya valevu na tamata, a qai bere na waini oka va lailai ga; ia o iko, o vo maninitaki niya na waini oka me yaco viya na jiki ni siga igi.¹¹Nai vatekivu i kwe ni cakacaka mana a vaveya o Jisu mai Kena i Kalili, a vatakeya ke la i ukuuku; aru vabaujiya ke o rau na leya tisaivel.¹²A vo devu aru vo la bale i Kepanaumi, o keya qaneya la nene, qei nidru la tacini, qei nidru la tisaivel; aru tasi bogi vica ke.¹³A vo voleka na ledru kana vata ni lako siviya na Jutia; a la cake i Jerusalemi o Jisu;¹⁴ a danidru i na were ni lotu ni ru volitaki niya na bulumakau, na sivi, qei niya na ruve, qei nidru na visau i lavo ni ru mai no.¹⁵Ni vo vaveya devu na kuwita wa qaliqali, a rovdru taucoko ga mai were ni lotu, na sivi, qaneya na bulumakau; a sovajiy a yaji na ledru i lavo o rau na visau lavo, a vukiciya na ledru teveli;¹⁶ a kwa vuwadru na volitaki ruve, kau dai na kwa i qoi; kuwa ni vaveya la were o Tamaqu me were ni vivoli.¹⁷A ru numiya na leya tisaivel niru volai, e kaniko au na loloma katakata i na lemu were.¹⁸ Aru qai tata na na kwai Jutia, a kwa vuwa, na cava na keya i vatakilakila o vatakeya vuwako madou, ni o vo vaveya na vi kwa i kwe?¹⁹ A tata o Jisu kwa vuwadru, mutu talaraki niya na were i kwe, qu na qai vaveya tale e bogi tolu.²⁰Aru kwa na kwai Jutia, Na were ni lotu i kwe e vasagavulu ka ono na yabaki a vai no ke: o na vaveya devu i na tolu na bogi?²¹ Na were e tatataki niya o keya, e yago.²² E qai tucake tale mai na mate o keya, a ru numiya o rau na leya tisaivel, ni vo kwa vuwadru na kwa i kwe; aru vo vadjina jiya na i vola tabu, qei niya na kwa e kwa o Jisu.²³Ni vo nokoto o keya mai Jerusalemi, ni vo vai na kana vata ni lako siviya, eru levu eru vadjina jiya e yaca, niru vo daniya na vi kwa mana e vaveya o keya.²⁴ A tasi vararavi vuwadru o Jisu, ni vo kila jidru taucoko ga,²⁵ e tasi yaga vuwa me kiya e vata kedru na tamata: e vo kila jiya o keya na kwa e no i na yalo ni tamata.

3

¹Vo kiya na tamata vuwadru na farisi e yaca o Nikotimo e kiya vuwadru na turaga na kuwai Jutia. ²Vo lmai o kiya ikwe vo Jisu vei bogi qui Kwaya vuwa, Vavuvuli Kemadou vo Kilajiy nio Kemutou vo lamai vua na Kalou me vavuvuli rivo Jikai e Kiya na tamata e vavea rewa na veikwamana i kwe ni vo vaveya, Kodaki eri vo Jikai ni no kwaya na Kalou³Vo kwaya i Jisu qai kwaya vua, E Jina e Jina a vo kwaya vuwa Kodaki i vo Jikai niko sucu tale na tamata ena Jikai ni tolavia rewa na matanitu va Kalou. ⁴Vo kwaya vua o nikotimo vo sucu rewa kodakivei na tamata ni vo qase mai vua? Vo unu rewa vavua vena kete ni kugaya me sucu mai>⁵Vo kwaya o Jisu E Jina e Jina aqu vo kwaya vawako, kodaki vo Jikai ni sucu e kiya vena wai qainia na yalou tai ena Jikai ni unu rewa vena matanitu ni Kalou. ⁶Vo vayago i kiya vo sucu e yago, ia vo vayalo o kiya vo sucu i yalo.⁷Kaikai ni kuiabui ni vo kwaya vuwa, E dodonu me mutu sucu tale. ⁸Vo liwa mai na cagi veyasa vo Jigitaki, Ia vo rogocia na keya rorogo vo Jikai ni Kilai veyasa vo lamuilce se veyasa vo lmai ice vo kodaki talegu ke o kiya yakiya vo sucu vena yalo tabu.⁹Vo tata o Nikotimo vo kwaya vua vo rewa kodaki iveau navikwa ikwe. ¹⁰Vo tata o Jisu a kwaya vua oikou na ledru vavuvuli na Isiveli a Jikai ni Kilajia na vikwa ikwe ne?¹¹E Jina e Jina a vo kwaya vuwako kemadou vo kwaya na kwa madu vu kilajia, e Jina aqu vo kwaya vavako, kemadou vo kwaya na kwa madu vo kilajia ka qai kwaya na kwa madu vo tulavia mutu vo Jikai ni vabaujia na lemadui tukutuku.¹²Kodaki vo lai Kwai vo Kemadou na vikwa vavuravura mutu vo Jikai ni vabaujia mutu na vabaujia kodakivei Kdaki vo lai kwai vo kemutou na vikwa valomalogi.¹³Avo Jikai e kiya na tamata vola ijata, lomalagi o kiya ga vo lo balemai mai lomalagi a luve ni tamata o kiya vo nokoto mai lomalagi.¹⁴Ia me kodaki vo lavejia iyata na gwata o moseso mai vikaikai e dodonu me laveji iyata kodaki talega ke na luve ni tamata.¹⁵Me kua ke ni rusa o kuru yakiya vo vabaujia okiya, meru rewajia gs na cola tawamudu.¹⁶Ni volomani nidru na kwai vuravura Kodakikwe na kalou, me soli ke na luveya e kiya ga vo vutubunia me kua ni rusa o vau yakiya vo vabaujia o kiyas meru rewagia ga na cola tawamudu.¹⁷Ni vo Jikai ni vatalajia mai nai luve nu vuravura na kalou me XXadidru na kweli vuravura meni cola ga o vau na kwai vuravura e vuku ga.¹⁸O kiya vo vabaujia okiya vo Jikai ni lalocaji, Ia o kiya vo Jikai ni vabaujia vo qai lai o caji ni vo Jikai ni ni vabaujia na yaca ni luve ni kalou e kiya ga vo vutubunia o kiya.¹⁹Ia o kiya ikwe evu vo laiocagi ke ni vo lamai na kakarama I vuravura a vu ro okajia na gilogilo o vau na tamata eru burajia na kakarama ni vo buva na ledru varau.²⁰Ni vo Burajia na kalcarama i kiya yakiya na valavalaca a ve Jikai ni lmai ki na kakarama, ke a qai laidoni na leya valavala.²¹Ia okiya vo tekicia nai valavala Jina vo lamai ina kaka me varatakinia na kai valavala ni vo oka wa naXkalou²²Ni vo gi na veikwa ikwe vo lamai o Jisu vata o vau na XXX tisapol ena vanua o Jiuta a vo nokoto no mai ke o kuru na veivavaitasotaki²³A vo vavaitasotaki a Joni takga I Xnoni vo vokica I selimi ni vo leve ke na woXX a vo lomai eXXvica, eru vo vavaitasotaki²⁴Ni vu beve ni biu vena were ni vevesu o Joni²⁵Vo qai viburaji o kXX na Jisepeli i Joni qai nia e kiya na kwai Jutia na vuku ni visavasavataki²⁶A ru vo lamai vo Joni eru kwaya vua, vavuvuli o kiya drua a nokoto noke e na tai kiyatale. I Joritani o kiya ni a kwXX tolavia vo vavaitasotaki no o kiya, a vo lamai vua X kuru na tamata taucoko.²⁷Vo tarta a Joni a kwaya E Jikai e kiya na tamata vo kewajia e kiya na-kwa, kodaki vo Jikai ni soli vua lomalayi.²⁸Mutu vo tukuniko yau niqo vo kwa, Aqu vo Jikai ni Karisito a yau Ia aqu vo vatalajia main mequ liutakinia²⁹Vo lea na teigwane vo qai vamau o kiya na lea yalewa Ia e wekaya o teigwane, o kiya vo tu qai, rogocio na lea tata vo marautakinia valevu na domo ni teigwane vo qai vayaconia va oka na lequ marau i kwe.³⁰Va qai dodonu me levu cake noga o kiya, Ia mequ leilai bale noga o yau.³¹O kiya ro lamai i yata vo uwadivi vuwadru taucoko na tani o kiya vo tubu vuwadru taucoko na tani.³²Ia na kwa vo tolavi qai rogocia o kiya ro tukunia iqoi, Avo Jikai e kiya na tamata vo vabaujia na leya tukutuku³³O kiya vo vatalajia n lexa tukutuku vo vajinajinatakinia ikwe, ni vo Jina na kalou³⁴O kiya vo vatalajia mai na kalou ni vo soli vayauyau nu yalo Tabu na kalou³⁵Vo loloma na luvea o tamaya a vo solia na kwa taucoko ve lima

³⁶O kiya vo vabaujia na lea luve vo rewajia na cola tawamudu: o kiya vo Jikai ni vabaujia na lea I luve ena Jikai ni tolavia na cold, a vo nokoto ga vuva na oca ni Kalou.

4 ¹E vo kila jiya na turaga niru vo varogo na Farisi niru vo levu e va lotutaki nidru o Jisu a vavitaositaki a ru lailai ga o Joni,² [e vo tasi vi vavitaositaki o JISU o rau ga la tisaiveli,]³ a vo daniya o Jutia, a la tale i Kalili.⁴ A vo no la calevu i yaloga ni vanuwa o Samaria.⁵ A vo cava i na kiya na rara i Samaria, e yaca o Saika, e voleka na jiki ni vanuwa a soliya o Jekope vuwa o Josefa o luveya.⁶ A vo no tu mai ke lai keli wai o Jekope. Ni vo wale o Jisu na yato, a vo mai no i na baji ni keli wai: a vo voleka na ka i ka ono ni auwa.⁷ A la mai e kiya na lewa ni Samaria me taki wai: a kwa vuwa o Jisu, soliya mai voko au mequ somu.⁸ Ni ru vo la na leya tisaiveli i rara meru lai voli cawa.⁹ A qai kwa vuwa na lewa ni Samaria, ni o vo ja kwao Jutia, o kereviya va cava voko au mo somu, niqo jiya lewa ni Samaria? [niru tasi vi riji o rau na kwai Jutia, qei nidru na kwai Samaria.]¹⁰ A tata o Jisu a kwa vuwa, kodaki o kila jiya na i solisolni Kalou, o keya muni a kwa vuwako, soliya mai voko au mequ somu; o qai kereviya vuwa, e qai soliya vuwako o keya na wai cola.¹¹ A kwa vuwa na lewa, e jikai, na lemu i kalokalo, e nubu na i keli-wai: o vo rewa jiya mai vai na wai ni cola iqoi?¹² O vo oka cake sara mai vo Jekope, na lemadu momo, o keya a soliya vuwako madou na i keli-wai, a somu ke o keya, o rau o luveya, qei nidru na leya manumanu?¹³ A tata o Jisu a kwa vuwa, o keya yakiya e somiya na wai kwe e na mata somu tale;¹⁴ o keya e somiya na wai qu soliya vuwa, e na tasi mata somu tale me tawa mudu; na wai qu na soliya vuwa, e na no tu e yaloga me mata-ni-wai tovure i na cola tawa mudu.¹⁵ A kwa vuwa na lewa, soliya, mai voko au na wai i qoi, mequ kuwa ni mata somu, se o la mai mequ taki.¹⁶ A kwa vuwa o JISU, lai coviya mai na lemu teigwane, me muru la mai i kei.¹⁷ A tata na lewa, a kwa, e jikai na lequ teigwane. A kwa vuwa o Jisu, o kwa djina, e jikai na lemu teigwane;¹⁸ eru lima lemu teigwane i mata; o keya muru no vata i kwe e tasi lemu: o vo tata djina i na kwa i gi.¹⁹ A kwa vuwa na lewa, a qu vo qai kila jiya, e kiya na parofiti o iko.²⁰ A ru dau soro na lemadu qase i na yataga i kwe; mutu kwa, e no mai Jerusalemi e jiki e dodonu medu soro ke.²¹ A kwa vuwa o Jisu, lewa, va djina jiya na lequ tata: e na la mai na gauna mutu na jikai ni lotu ke vo tamaqu, i na yataga i kwe, se mai Jerusalemi.²² Mutu lotu vuwa mutu tasi kila jiya: madu kila jiya o keya madu lotu vuwa e tubu mai vuwadru na kwai Jutia na i va cola.²³ E na la mai na gauna, a cava mai, e ru na lotu va yalo ka vai djina vuwa o tamada o rau na lotu djina, e vadania o tamada me kodaki i kwe orau na lotu vua.²⁴ E yalo na kalou: o rau eru lotu vuwa, e dodonu meru lotu va yalo ka vai djina.²⁵ A kwa vua na lewa, o vo kila jiya ni na la mai na Mesaia, [o kea e lai kawai na Karisito]: ni vo la mai o keya, e kwa vuwako datou na kwa taucoko ga.²⁶ A kwa vuwa o jisu, o yau ga qu kwa no vuwako.²⁷ Aru qai la mai na leya tisaiveli, e kara cidru ni ru vi tukutuku qai niya na lewa: e jikai ni kiya na tamata e tarogiya, Na cava o vadaniya? se o vi tukutuku qaneya ina vuku ni cava?²⁸ E qai dei niya lai kalokalo na lewa, a la yaji i rara, a kwa vuwadru na tamata.²⁹ Mutu bau la mutu lai daniya na tamata, o keya e kwa mai vuwako yau na kwa taucoko ga qu vaveya; o keya ikwe na karisito, se jikai?³⁰ Aru qai la dai yaji i rara, aru la vuwa.³¹ Ni si bere mai, aru qai marejiya na tisaiveli, aru kwa, va vuvuli mo kana re.³² A kwa vuwadru o keya, E vo no tu na kwa mequ kaniya, mutu tasi kila jiya.³³ A qai va rogo jidru na tisaiveli, e bau kiya na tamata e kau mai na kwa vuwa?³⁴ A kwa vuwadru o jisu, na kequ vata na mequ, mequ na vaveya e yaloga o keya e vatala jiko yau mai, mequ vadevu niya na leya cakacaka.³⁵ A mutu tasi kwa, e vo e va na vula, me qai cava na yabaki? daniya, a qu kwa vuwako mutou, mutu mata cake, mutu daniya nai teitei e voleka ni makuga na yabaki.³⁶ O keya e musukiya e na saumi, e koro niya e vuwa i na cola tawa mudu; meru marau vata o keya e kabu raki niya qei niya o keya e musukiya.³⁷ E djina ke nai tukutuku i kwe, e kiya e kaburaki niya e kiya e musukiya.³⁸ A qu kwa vuwako mutou mutu musukiya na kwa mutu tasi cakacaka ke: e yavalu eru cakacaka ke: mutu vo rewa jiya na vuwa ni ledru cakacaka.³⁹ E ru levu na kwai Samaria ina rara igi eru vabaujiya na vuku ni leya i tukutuku na lewa, o keya e vatakeya, a kwa mai vuwakoyau okeya na kwa taucoko ga qu vaveya.⁴⁰ Ni ru vo la mai na kwai Samariya, aru masu jiya me nokoto ga mai kei igi me bogi ruwa.⁴¹ A ru levu muni aru vabaujiya me bale jiya na leya i tukutuku;⁴² aru kwa vuwa na lewa, i qoi madu tasi vabaujiya bale jiya na lemu tata ga: madu vo varogo o madou, madu kila jiya ni okeya djina i kwe na ledru i vacola na kwai vuravura.⁴³ Ni vo devu e ruwa na bogi a vo ladai mai kei gi o keya, a cava i Kalili.⁴⁴ A vata keya o jisu, e vo jikai na profiti e dokai la vanua.⁴⁵ Ni vo la mai kalili keya, aru vacegu niya orau na kwai kalili, bale jiya niru daniya na kwa taucoko ga e vaveya o keya mai Jerusalemi i na soqo, niru la muni o rau i na soqo.⁴⁶ A vo la tale mai o Jisu i Kena i Kalili, na rara a vukiciya ke na wai me waini. A kiya na turaga a tauvi mate o luveya i Kepanaumi.⁴⁷ A vo varogo o keya ni la mai Jutia o Jisu i Kalili, a la vuwa, a masu jiya me la bale mai me va cola niya o luveya; e vo voleka ni mate.⁴⁸ A kwa vuwa o Jisu, kodaki mutu tasi daniya e yavalu na kwa mana qei niya na kwa e vivakurabuitaki mutu na tasi vabaujiya.⁴⁹ A kwa vuwa na turaga, la bale mai, ke mate o luvequ.⁵⁰ A kwa vuwa o Jisu, la yaji; e vo cola o luvenu. A va djina jiya na tamata na kwa e kwa o Jisu, a la yaji o keya.⁵¹ Ni vo la bale no, a ru vo la mai tavaki niya na leya tamata, a ru tukutuku vuwa, a kwa, e vo cola o luvenu.⁵² A qai tarogidru o keya na auwa a tekivu me cola ke o keya. a ru kwa vuwa, a vo la dai na katakata ni yavi na i ka vitu ni auwa.⁵³ A kila jiya ke o tamaya na yauwa sara ga a kwa ke vuwa o Jisu, e vo cola o luvenu; a vabaujiya o keya, qei nidru na leya vu were.⁵⁴ I kwe tale na i karuwa ni kwa mana e vaveya o Jisu, ni la mai i Jutia i Kalili.

5

¹Oji ikwe a qai tara ekia na ledru soqo na Jiu, a qai ladake ke o Jisu i Jerusalemi. ²I Jerusalemi ina mata ni bai ni sipi e nokoto ke ekia na tobu wai i vato kai no va Iperiu na Pecesta, e lima ka were e tara tu. ³Kia na wiliwili levu ni tamata evu tauvimate mataboko lokiloki se paralase aru daro tu. ⁴E dau yaco na gauna dau labale mai ke na agilosni kalou dau ma

va yaval a jia na toki wai, na matai ga ni tamata e toni yaloga ena vacolai vitalia na mate cava e tauvia tu.⁵ E kia na tamata e vo tauvimate tu e tolusagavulu ka walu na yabaki a daru tu. ⁶ Na gauna o Jisu a tolavia ke na tamata ikwe ni daro tu, a qau kilajia mai ni o kia vo balavu la daro tu, a qai tarogia ekia na taro, "Okio o okajia mo cola?"⁷ A qai saumi yaji la sau ni taro, "Isaka e tasi kia e mata vukeiko ai mequ lai toni vena tobu. Na gauna mequ loyaji toni na tobu e kia tala na tamata ena vo simata vokoau." ⁸ A qai kwa vua o Jisu Tucake, qulumia lemu darodaro o yato⁹ Na gauna vata noga igi a vacolai ke na tamata ikwe, a tucake qulumia la darodaro a taubale, iya na sigatabu¹⁰ Okuru na Jiu aru qai Tarogia na tamata vacolai "Nikua na Sigatabu e Tabu ke na qulumia wavoki lem yayani daro"¹¹ A qai saumia yaji na ledru taro "Okia a vacola niko yau a kwa vokoyau mequ tucake mequ qulumia lequ yaya ni daro qu yato"¹² Aru qai taragia "Ocei na tamata a kwa vuako mo tucake mo yato?"¹³ Iya na tamata a vacolai atasi kilajia ocei a vacolania balejia o Jisu a oji ga igi a vo valutulo balejia a levu na tamata aru vo oso yaji¹⁴ Vo oji e vica na gauna o Jisu a qai sota qanea tale na tamata vacolai i were nilotu a qai kwa vua "Oiko o vo vacolai o vo sereki kua tale ni o tara ekia na kwa e tasi kodaki na yalo ni kalou kodaki e jikai na qai kia na kwa e yaca vuako."¹⁵ Na tamata ikwe a qau lai kwa vuadru na Jitutia ni o Jisu a vacolania.¹⁶ Mai na veikwa taucoko ikwe aru qai vaburabura nia o Jisu okura na kwai Jitutia balejia na kwa a vayaeonia ni ja sigatabu.¹⁷ A qai saumia yaji vuadru o Jisu, "o tamaqu e vayaco kwa no ga re makwe o au muni qu cakacaka muni makwe."¹⁸ Aru qai oca na kwai Jitutia aru qai kwa meru vamattenia balejia ga ni tasi voroki na lawa ni sigatabu iya aru numia muni ni varivariva cia no na kalou.¹⁹ A qai kwa vuadru o Jisu o jina, jina, nai ni kalou, na luve ena tara ga na kwa e tara no o Tamaya²⁰ Na kalou ena lomania lai luve ena varaitakinia vua na veikwa taucoko e tara ga vainia, vata ena varaitakinia vua na veikwa oka taucoko ona kuvalbui ke.²¹ Na kalou talega e vacola nidru mai na mate solia vuadru nia cegu ni cola iya erewa ni tara muni igi nai luve ni Kalou.²² Na Kalou e tasi valewaia ekia na Tamata, iya vo solia taucoko na lewa ve lai luve.²³ Balejia o kuru na tamata meru dokaia nai luve ni kalou kodaki ga ru dokaia na kalou. Okia ga e tasi dokaia se tasi rokoria na luve ni lalou igi e tasi vokovia muni na kalou²⁴ Jina, Jina okio ga e rogocia lequ tata qai vata e vabaujia ena rewajia na Bula lawamudu vata ena tasi laiocaji.²⁵ E jina, e jina na gauna e vo voleka mai na gauna eru na vogocia ke e domo na luve ni kalou na tamata mate vata okuru na cola tu eru na vacolai mai.²⁶ Na kalou e vacolania ga vainia e solia talega ve lai luve balejia me rewa ni vacolania ga vainia.²⁷ Na kalou e solia talega na lewa ni veilewai ve lai luve me rewa ni lewaidru na tamata²⁸ Na kwa ikwe me kua ni karaciko balejia na yaco mai na gauna okuru na daro tu na bulubulu eru na rogocia ma e domo.²⁹ Eru na qai juna mai rara. Iya okuru na vatulewa donu eru na tucake tale meru vacolai iya okuru na vatulewa cala eru tucake tale meru lai ocagi.³⁰ Aqu tasivewa ni tara e kia na kwa balejiko yau niqo rogocia aqu soli lewa kodaki qu na tasi tekicia lequ lewa, qu na tekicia ga la lewa e Tamaqu³¹ Kodaki qu kwa kia na kwa balejiko au ena tasi jina na kwa qu kwa.³² Ena kia tale ena kwa kia na kwa balejiko au iya na kwa e kwa ena jina.³³ Oika o vo vakau mai vo Joni o Joni vo kwa mai na kwa jina³⁴ Nai tukutuku qu rogocia e tasi lamai ve na tamata Qu na kwa ikwe me rewa ni taqamaki niko.³⁵ Okia iqoi na kakarama e dau caudre e dau qai mudre mai iya mutu okajia me wawa valailai me mutu rewa ni mavau takinia³⁶ Iya nai tukutuku e nokoto vokoyau e oka cake sava mai ve nai tukutuku e nokoto vo Joni, na cakacaka e solia mai vokoyau o Tamaqu qu na vaojinia, na cakacaka ga e solia mai vokoyau o Tamaqu qu na tara.³⁷ O tamaqu okia a vatalajiko yau mai a vo kwa oji na kequ i tukutuku Sibere ni kia e rogocia e domo se dania e mata.³⁸ E tasi nokoto vuako e kai rogorogo edomo balejia o tasi vabaujia no okia e vatalajia no mai³⁹ O vadania nai vunau balejia o numia ona rewajia kece na bula tawamudu vata nai vunau vata no ga iqoi e kwa no na kequ i tukutuku.⁴⁰ Oiko o tasi vatavai mo layaji vokoyau mo vadania yaji na cola.⁴¹ Aqu tasi ciqomia na vayaloqaqataki mai vuadru na tamata.⁴² Iya qu kilajia e no qaneko mutou no na loloma ni kalou.⁴³ Aqu la no mai ikwe qu kau no mai e yaca o tamaqu o mutou mutu qai tasi ciqomiko yau, ke kia tale a la mai me kau ga mai e yaca mutu na ciqomia.⁴⁴ Mo vabaujia vacava nio. Eiqomia mai na vayalo qaqa taki mai vuadru tale na tamata iya mutu tasi ciqomia na tata e lamai vua na kalou?⁴⁵ Kua ni o numia mequ lamai o yau me rewataki ke lemu sau ni tavo oiko vua na kalou. Ioia ga me saumia taro o Mosese, okia vo biujia ke lemu vabaujia.⁴⁶ Kodaki o vabaujia o Mosese dodonu mo vabaujiko au muni, balejia okia a volaia na lequ tata.⁴⁷ Kodaki o tasi vabaujia na kwa e volaia, o na qai vabaujiko yau vacava?"

6

¹Ni vo devu na vi kwa i kwe, a qai la o Jisu e kiya na tavo ni wasawasa i Kalili, i Taiperia. ² Eru levu sara e ru tekuciya, e ru daniya na vi kwa mana e vaveya o keya vuwadru na tauvi mate. ³ A vo cabe jiya na yataga o Jisu, a no mai ke qei nidru na leya tisaivel. ⁴ A vo voleka na kana vata ni lako siviya a ru dau vaveya na kwai Jitutia. ⁵ Me qai mata cake o Jisu, e vo daniya ni ru levu sara e ru la mai vuwa, a kwa o Filipi. ⁶ Du voliya mai vai na madrai, meru kana ke o rau o kwe? E kwa na kwa i kwe me tovoli vuwa; e vo kila jiya o keya na kwa e kilajia. ⁷ A kwa vuwa o Filipi, e tasi rau jidru na madrai e voli i na pene e ruwa na drau, meru yakiya va yalai ga. ⁸ E kiya vuwadru na leya tisaivel, o Adriu, la tacini o Saimoni Pita, a kwa vuwa⁹ E nokoto i kei e kiya na i luve teigwane e no vuwa e lima na i buli madrai parile, e ruwa na ika; e yaga va cava i kwe vuwadru na lewe levu i kwe?¹⁰ A kwa o Jisu, kwa vuwadru na tamata meru no. A vo levu na mau na vanuwa igi.¹¹ A ru no bale na tamata e ru bara lima na udolu. A qulu miya na i buli madrai o Jisu,¹² A va okaoka, a votaiya vuwadru na tisaivel, o rau na tisaivel, vuwadru na no bale; e kodaki muni ke na ika me raujidru. Ni ru vo bori, a kwa o keya vuwadru na leya tisaivel, koro niya vata e jiki yalai e vo, me kuwa ni lavele e kiya na kwa.¹³ A ru qai luguya vata, a ru va vuqqa niya na sova e jini ruwa e jiki yalai na madrai parile e lima, e vo vuwadru na kana.¹⁴ O rau na tamata niru vo daniya na cakacaka mana e vaveya o Jisu, e ru kwa, o keya djina i kwe na parofita igi e dodonu me la mai vuravura.¹⁵ Ni vo kila jiya o Jisu e ru naki jiya me la mai me qulumiya va kaikai meru buliya me tui, a la takiya tale i na ulu-ni-yataga.¹⁶ Ni vo yavi mai, a ru

vo la bale o rau na leya tisaivel i matacawa,¹⁷ A vodo i na waqa, a la viya na wasawasa i Kepanaumi. A vo gilogilo mai na vanuwa, a tasi cava vuwadru o Jisu.¹⁸ A vo tubu mai na wai balejiya ni vo liwa na cagi.¹⁹ Ni ru vo voce yaji e tol u na maile ka va caca, e ru vo doniya o Jisu e vo la mai i na yaloga ni wai, a taroviya na waqa; a ru vo matak u.²⁰ A kwa vuwadru o keya, o au i kwe; kuwa ni matak u.²¹ E ru qai oka jiya me vodo i waqa o keya; a qai vuki vasuri na waqa na vanuwa me ru la ke.²² E kiya na qwata, o rau na vuqa tu a ru vo no e kiya e tavo na ruwai, ni ru vo daniya e vo jikai mai kei gi e kani kiya na velovel o, o keya ga a ru vodo kiya na tisaivele, o Jisu, o rau na leya tisaivel i a ru soko yaji vai nidru ga;²³ [ni ru vo la mai e yavalu na velovel o mai Taiperia, e voleka i na vanuwa a ru kana madrai ke, a vo va okaoka devu na Turaga:]²⁴ Ni ru vo daniya na lewe levu ni vo tasi no mai kei gi o Jisu, se o rau na leya tisaivel i, a ru vodo muni i na waqa, a la yaji i Kepanaumi, me vadaniya o Jisu.²⁵ Ni ru vo daniya ina wai igi, aru kwa vuwa, vavuvuli, o la mai i kei ni gica?²⁶ A tata vuwadru o Jisu, a kwa, E djina, e djina, aqu vo kwa vuwako mutou, mutu tasi vada niko au ni mutu daniya na vi kwa mana, ni mutu kaniya ga na i buli madraim a mutu bori ke.²⁷ Mutu kuwa ni wale me me kemutou na cawa e vo devu rewa, io me kemuuutou ga na cawa e no tu i na cola tawa mudu, o keya e na soliya vuwako mutou na lufe ni tamata: o keya a va djinadjinataki niya na kalou o Tamaya.²⁸ A ru kwa vuwa, na cava me madu va veya, medu vaveya na cakacaka e oka vuwa na Kalou?²⁹ A tata o Jisu a kwa vuwadru, o keya i kwe na cakacaka e oka vuwa na Kalou me mutu vabaujiya a vatala jiya mai o keya.³⁰ Aru qai kwa vuwa na cava nai va djinadjina o vaveya, me madu daniya me madu vabaujiko?³¹ na led u qase eru kaniya na mana i na vikai; e kodaki ni vo volai, a vo soliya vuwadru o keya na madrai mai lomalagi meru kaniya.³² A qai kwa vuwadru o Jisu, E djina e djina, qu kwa vuwako mutou, e jikai o Moses e soliya vuwako mutou na madrai mai lomalagi, o Tamaqu ga a soliya vuwako mutou na madrai djina mai lomalagi.³³ O keya ikwe na madrai mai vuwa na Kalou, o keya a la bale mai lomalagi, a soliya na cola vuwadru na kwai vuravura.³⁴ Aru qai kwa vuwa, o mutou na Turaga soliya no ga mai vuwako madou na madrai iqoi.³⁵ A kwa vuwadru o Jisu, o au na madrai ni cola, o keya e la mai vuwako au, e tasi mata kana, o keya e vabaujiko au, e tasi mata somu tale.³⁶ Aqu kwa vuwako mutou, mutu tolaviko au, a mutu tasi vabaujiya.³⁷ O rau taucoko ga a soliya mai o Tamaqu e ru na la mai vuwako au, o keya e na la mai vuwako au, qu na tasi deiniyi dai.³⁸ Ni qu tasi la bale mai lomalagi mequ vaveya qu yalo, mequ vaveya ga e yalo o keya a vatala jiko au mai.³⁹ O keya ikwe e yaloga o keya a vatala jiko au mai,⁴⁰ mequ kuwa ni valavele niya e kiya vuwadru a soliya mai vuwako au o keya, mequ va tu niya cake tale i na siga mai bere⁴¹ A ru qai vele gudrugudrutaki nita o rau na kwai Jutia, a kwa, o au na madrai a la bale mai lomalagi.⁴² A ru kwa, e tasi niya o Jisu o keya I kwe, o lufe ya o josefa, o tamaya qei niya la nene edu kila jiya, a qai kwa va cava mai o keya, a qu la bale mai lomalagi.⁴³ A tata o Jisu a kwa vuwadru, mutu kuwa ni vele gudrugudru.⁴⁴ E tasi la rewa mai vuwako au e kiya na tamata, kodaki e tasi va yarayarataki nita o Tamaqu a vatala jiko au mai, qu na va tu niya cake tale I na siga mai bere.⁴⁵ A voliya na parofita, e na va vuli cidru taucoko ga na Kalou. a ru vo la mai ke voko au o rau yakiya e ru varogo vuwa o Tamaqu, a vi vavulici.⁴⁶ E tasi daniya o Tamaqu e kiya na tamata, o keya takiya ga e la mai vuwa na Kalou, e daniya.⁴⁷ E djina, e djina, qu vo kwa vuwako mutou o keya e vabaujiko au e rewa jiya na cola tawa mudu.⁴⁸ O au na madrai ni cola.⁴⁹ A ru kaniya na mana mai na vikai o rau na led u qase, a ru mate ga..⁵⁰ O keya I kwe na madrai, a la bale mai lomalagi, Meri kaniya na tamata e ru tasi mate.⁵¹ O au na madrai ni cola a la bale mai lomalagi, kodaki e kiya e kaniya na madrai I kwe e na cola me tawa mudu, qu na soliya me cola ke o rau na kwai vuravura.⁵² A ru qai vileyi vai nidru na kwai Jutia, a ru kwa, e soliya rewa va cava na tamata I kwe e lewe medu kaniya.⁵³ A qai kwa vuwadru o Jisu, "E djina, e djina, a qu vo kwa vuwako mutou, kodaki mutu tasi kaniya e lewe na lufe ni tamata se somiya e dra, e jikai vuwako mutou na cola."⁵⁴ O keya e kaniya qu lewe, se so iya qu dra, e rewa jiya na cola tawa mudu, qu na va tu cake niya I na siga mai bere.⁵⁵ Ni jiya cawa djina qu lewe, a jiya kwa ni somu djina qu dra.⁵⁶ O keya e kaniya qu lewe, se somiya qu dra, e no voko au, o au muni qu mo vuwa.⁵⁷ E kodaki e cola no o tamaqu a vatala jiko au mai, a qu cola muni e vuku o Tamaqu, e kodaki muni ke o keya e kaniko au, e na cola balejiko au.⁵⁸ O keya I kwe na madrai a la bale mai lomalagi e tasi tautauvata na mana a ru kaniya na lemutu qase, a ru mate ga, o keya e kaniya na madrai I kwe, e cola me tawa mudu.⁵⁹ A tataki niya na vi kwa I kwe o keya I na vi were ni lotu, no vo va vulicidru mai Kepanaumi.⁶⁰ E ru levu vuwadru na leya tisaivel i ni ru varogo e ru kwa, na tata dredrei I kwe, o cei e vabaujiya rewa?⁶¹ Ni vo kila jiya o Jisu e yaloga, a ru vele gudrugudru o rau na leya tisaivel i na kwa I kwe, a kwa vuwadru, e va tarabe niko mutou na kwa I kwe⁶² E na kodaki I vai kodaki mutu daniya na lufe ni tamata e la cake I na vanuwa a no ke I mata.⁶³ Na yalo e soliya na cola, e lewe e tasi yaga, na tata z qu kwa vuwako mutou e va yalo, e vuni cola.⁶⁴ E yavalu vuwako mutou e tasi vabaujiya. E kila jidru mai nai va tekivu o Jisu e ru tasi va baujiya B qei niya e soliya yaji.⁶⁵ A kwa, o keya I kwe qu kwa ke vuwako mutou, e jikai e kiya na tamata e la rewa mai vuwako au, kodaki e tasi soliya rewa vuwa o Tamaqu.⁶⁶ Na kwa I kwe e ru sula dei ke e ru levu vuwadru na leya tisaivel i, a ru vo tasi la vata qaneya.⁶⁷ A qai kwa o Jisu vuwadru na lewe jini karuwa, mutu vo mata dei muni o mutou?⁶⁸ A qai kwa vuwa o Saimoni Pita, o mutou na Turaga, madu na la vo cei? e no ga vuwako mutou na tata ni cola tawa mudu.⁶⁹ madu vo vabaujiya madu kila jiya, O mutou na Karisito, na lufe ni Kalou cola.⁷⁰ A kwa vuwadru o Jisu, a qu tasidjigitaki niko mutou na lewe jini karuwa, io e kiya vuwako mutou la I to na nitu?⁷¹ A tataki jiya o Jiutasa Isikarioti, o lufe ya o Saimono, o keya I kwe e na soliya yaji a kiya na jini karuwa o keya.

tacini.⁶ A qai kwaya vuwadru o Jisu, "E sibere ni yaco mai na lequ gauna, ia na lemutu gauna e vu tautauvata ga na gauna ikwe.⁷ Eru jikai ni burajiko au ga, niqo varaitaki niya na keya bura na ledru i varau.⁸ Mutu lacake i na solevu ikwe, ni qu sibere ni lacake i na solevu ikwe, ni sibere ni yaco mai na lequ gauna.⁹ Ia ni vo tata devu vuwadru, a nokoto no ga i Kalili.¹⁰ Ia niru vo lacake na leya i tacini, a qai lacake muni o keya i na solevu, e jikai ni vatakiya e cilo no ga.¹¹ E ru qai vadaniya na kwai Jutiya i na solevu, aru kwa, E nokoto no i vai o keya?¹² A ru vo tata takiniya lo valevu o rau na tamata, eru kwa eso, "E tamata oka o keya." Eru kwa eru yavalu, "E Jikai, e lawaki jidru no na tamata."¹³ E jikai ni kiya e kwaya vuwa vadodonu vuwa na kwa, niru vo matakuciya o rau na kwai Jutiya.¹⁴ Ia ina vimama ni gauna ni solevu, avo lacake o Jisu i na werenisoro me lai vavuvulijidru.¹⁵ Aru kurabuitaki niya na kwai Jutiya, aru kwa, "E kilajiy vacava na i vola na tamata ikwe? Ni jikai ni vavulici ga re."¹⁶ A qai tata vuwadru o Jisu a kwa, "E jikai ni lequ i vavuvuli, e leya ga o keya a vatalajiko au mai."¹⁷ Kodaki e kiya okajiya me vaveya e yaloga o keya, e na kilajiy e lamai vuwa na Kalou na i vavuvuli, se aqu kwa no ga o au.¹⁸ O keya e kwaya vainiya ga, e okajiya me dokai, ia o keya e okajiya me dokai o keya e vatalajiy no mai, e djina, evo jikai vuwa na cala¹⁹ A jikai ni soliya vuwako mutou o Mosese na i vunau, e jikai ni kiya vuwako mutou me tekuciya na i vunau? Mutu vo mata vamateniko au ina vuku ni cava?²⁰ Eru qai kwaya vuwa o rau na tamata, "Bara unuviko mai e kiya na nitu, O cei e mata vamateniko?"²¹ A kwaya vuwadru o Jisu, "E kiya ga na cakacaka aqu vo vaveya, ia mutu vo kurabui taucoko ke.²² Avo soliya vuwako mutou o Mosese na cilivi (ia eya jikai ni vavuniya o Mosese eya vu ga mai vo rau na qase), ia mutu vo cilivi ina siga ni vacecegu.²³ Kodaki e cilivi na tamata na siga ni vacecegu me kuwa ni basuki na leya lawa o Mosese, mutu vo ocajiko au balejiya ni qu vacolaniya na tamata i na siga ni vacecegu?²⁴ Kuwa ni lewaiya me kodaki na kwa e lai dani cece, mutu lewaiya oka ga.²⁵ A qai kwaya vuwadru mai Jeruisalemi, Tasiniya ga ikwe o keya eru mata vamateniya?²⁶ Ia tolaviya, e tata doudou, aru vo jikai ni kwa vuwa e kiya nakwa.²⁷ E ru vo kilajiy djina na Turaga nivo niya na Karisito djina se jikai? Ia na tamata ikwe edu kilajiy oka na vanuwa e lamai ke, evo jikai ni kiya e kilajiy na vanuwa e lamai ke o keya.²⁸ A qai coco o Jisu niya vaivuli no i na werenisoro, a kwaya "Mutu kilajiy na vanuwa qu lamai ke ia aqu jikai ni laga mai vainiko auga, ia e djina o keya a vatalajiko au mai, ia mutu jikai ni kilajiy."²⁹ Ia aqu kilajiy o au niqo lamai vuwa, eya vatalajiko au mai, o keya.³⁰ Eru vo mata qulumiya ia e jikai kiya e qulumiya rewa, ni sibere ni yaco mai leya gauna.³¹ Ia eru lewe levu na tamata eru vabaujiya na leya tata eru kwaya, Ni vo lamai na Karisito, ena vaveya na cakacaka mana e levu cake mai vilewa ikwe e vaveya o keya ikwe?³² O rau na Farisi eru rogociya ni vo tata takiniya lo kodaki ikwe o rau na lewe levu, ia o rau na Farisi qanedru na bete levu eru vatalajidru eru yavalu na ovisa meru vesukiya.³³ A qai kwaya vuwadru o Jisu, "AQU na no qaneko mutou ga valailai, aqu na qai layaji vuwa o keya vatalajiko au mai.³⁴ Mutu na vadaniko au ia mutu na tasi na daniko au, ia na vanuwa qu nokoto no ke, mutu na tasi daniko au, ia na vanuwa aqu no ke, mutu na jikai ni rewa ni layaji ke."³⁵ Aru vikwa yakiniya na kwai Jutiya, E na lai vai o keya medru jikai daniya rewa? mara na layaji vuwadru na dauviyatoyaki vuwadru na kwai Kirisi, me vavulicidru na kwai Kirisi?³⁶ Na tata cava re ikwe e kwaya o keya, Mutu na daniko au, mutu na tasi na daniko au, ia na vanuwa aqu nokoto no ke, mutu na jikai ni rewa ni layaji ke?³⁷ Ia na visiga mai bere, o keya e levu i na solevu, avo tu o Jisu a coco, a kwaya, "E kiya e mata somu me lamai vuwako au me somu.³⁸ O keya e vabaujiko au, me kodaki e kwaya na i Vola Tabu, ena roro bale mai e kete na vimata ni wai ni colo.³⁹ Ia na vikwa e tatatakiniya o keya, a vo niya egina na Yalo Tabu, o keya ena yaco vuwadru na vabaujiya, ni sibere ni soli na Yalo Tabu, ni sibere ni varokorokotaki o Jisu.⁴⁰ Eru lewe levu vuwadru na tamata niru vo rogociya na tata ikwe, "E ru vo kwa ikwe, "E djina vo niya ikwe na parovita o keya.⁴¹ Aru kwa na yavalu tale, o keya ikwe na Karisito, ia eru kwa eru yavalu oi, "Ena lamai iKalili na Karisito?⁴² Evo jikai ni kwa na i Vola Tabu ni lamai na Karisito na leya kwa o Tevita, mai Peceliema, na rara e nokoto ke o Tevita?⁴³ Aru vo vicoqacoqa qaneya na lewe levu.⁴⁴ Aru vo qulumiya e yavalu na tamata, ia e jikai ni kiya e dereiye rewa.⁴⁵ Eru qai lamai na ovisa vuwadru na bete levu qanedru na Farisi, aru kwa vuwadru, "Mutu vo tasi meiya mai ina vuku ni cava?"⁴⁶ Aru kwa o rau na ovisa, e jikai ni kiya na tamata me tata kodaki na tamata ikwe.⁴⁷ Eru qai kwa na Farisi vuwadru, "Mutu vo vacalai muni o mutou?"⁴⁸ Mutu vo vabaujiya e kiya vuwadru na turaga se vuwadru na Farisi, se jikai?⁴⁹ Ia eru vo rusa na tamata ikwe ru vo tasi kilajiy na i vunau.⁵⁰ A kwa vuwadru o Nikotimo, o keya a lamai i mata e vo kiya vuwadru.⁵¹ "Mara mata ocajiy na tamata na ledu vanuwa, nivo jikai ni rogociya re i mata, me kilajiy nakwa e vaveya.⁵² Eru vo kwa vuwa, o iko muni na kwai i Kalili, mo vadaniya mo kilajiy ni vo jikai ni kiya na parovita e tubu mai Kalili.⁵³ Aru vo dui layaji i na leya were.

8

¹Ia avo layaji o Jisu i na uluni yataga ni violive.² Ia ena qwata lailai avo lesu tale yaji i na werenisoro, aru vo layaji vuwa na tamata taucoko ga, avo no qanedru me vavulicidru.³ O rau na vunivola qanedru na Farisi eru meiya mai vuwa e kiya na yalewa e laidani ni dauteigwane vaveya no.⁴ Aru kwa vuwa vavuvuli, e lai tolavi ni yalewa ikwe e dauteigwane e vaveya no.⁵ Evo kwa vuwako o datou o Mosese i na i vunau, meru lai vadava i na vatu o rau na kodaki ikwe, ia na cava o vo kwa?⁶ Eru vo kwakwa kodaki ikwe meru vorajiy ke, meru beitakiniiya rewa ke. Ia avo cuva bale o Jisu, eya volaiya na dada ve jiji ni lima.⁷ Ia eru vo vuki vatarogiya no ga, a tucake o keya, a kwa vuwadru, "O kiya vuwako mutou e jikai ni valavala ca, me virikiya i mata na vatu.⁸ Avo cuva bale tale o keya, a volaiya na dada.⁹ Ia niru vo rogociya, eru vo unu yakiya i rara, teimata na qase ru qai bere yaji na tamata, a no takiya ga o Jisu, avo no ga na lewa ve mata.¹⁰ Nivo tucake o Jisu, avo jikai ni daniya e kiya, na lewa takiyaga, a kwa vuwa, lewa iwei o rau iqoi? E jikai ni kiya e lewaiko mo lai ocayi?¹¹ Avo kwa o keya. E jikai ni kiya, Turaga, a kwa vuwako o Jisu. Aqu vo jikai ni lewa iko mo lai ocayi, mo layati mo kuwa ni vaburabura tale.¹² A qai kwa tale vuwadru o Jisu, o yau na kakarama i vuravura o keya e teku cikoyau ena jikai ni yato ina gilogilo, ena no tuga vuwa na kakarama ni cola.¹³ O rau na Farisi aru qai kwa vuwa, ovo tukuniko, evo jikai ni djina na

lemu i tukutuku.¹⁴ Avo tata o Jisu kwa vuwadru, "Ia kodaki qu tukuniko au, e djina na lequ i tukutuku, niqu vo kilajiyi no na vanuwa qu lamai ke, qu layaji ke, ia mutu jikai ni kilajiyi se qu lamai va, se qu la noke.¹⁵ Mutu vo lewaiya me kodaki nakwa e lai dani, aqu jikai ni lewaiya e kiya na tamata.¹⁶ Ia kodaki aqu lewaiya, evo djina na lequ lewa, niqu tasi no takiya no, ia o au qaneya o Tamaqu, o keya eya vatalajiko au mai.¹⁷ E volai muni na lemamu vunau, ni djina na i tukutuku ni tamata e lewe ruwa.¹⁸ E kiya o au aqu vo tukuniko au, avo tukuniko au o Tamaqu, o keya eya vatalajiko au mai.¹⁹ Eru qai kwa vuwa, "I vai o Tamamu? A kwaya o Jisu, "Mutu vo jikai ni kilajiko au seo Tamaqu, kodaki mutu kilajiko au, mutu na qai kilajiyi o Tamaqu."²⁰ A cavujiya na tata ikwe o Jisu i na were ni yau, niya vai vuli no i na werenisoro, e jikai ni kiya e qulumiya, ni sibere ni yaco na leya gauna.²¹ A qai kwa tale vuwadru o keya, "AQU vo layaji, ia mutu na dau vadaniro au, ia mutu na mate i na lemamu i valavala bura. Ia na vanuwa qu layaji ke, mutu na jikai ni la rewa ke."²² Eru qai kwa na kwai Jutiya, "Ena vamateniya ga vainiya o keya? Nivo kwa, Na vanuwa qu na lake, mutu na jikai nirewa ni lake?"²³ A kwa vuwadru o keya, "Mutu vo lama i ra, aqu a lamai yata, mutu vo vavuravura, aqu vo jikai ni vavuravura."²⁴ O kiya ikwe, qu vo kwa ke vuwako mutou, Mutu na mate i na lemamu i valavala bura, kodaki ni mutu jikai ni vadjiya jiya ni o au, mutu na mate i na lemamu i valavala bura.²⁵ Eru qai kwa vuwa, "O cei o iko?" A kwa vuwadru o Jisu, o keya ga qu vo tukuniya vuwako mutou mai na i vatekivu.²⁶ Evo levu na kwa mequ tatataki niya mequ lewaiko mutou ke, ia e djina o keya e vatalajiko au mai, ia aqu vo kwa vuwadru na kwai vuravura na vikwa aqu rogociya mai vuwa.²⁷ Eru jikai ni kilajiyi nivo tata o Tamaya vuwadru o keya.²⁸ A qai kwa vuwadru o Jisu, "Ni mutu a lavejiya cake oji na i luve ni tamata, mutu na qai kilajiyi niyo au ga, niqu jikai ni vaveya e kiya na kwa me niko au ga, ia na vikwa ga e vavuliciko au ke o Tamaqu, o keya igi qu vo tata takiniya ke.²⁹ Ia e no qaneko au no o keya a vatalajiko au mai, e jikai ni biujiko au o Tamqu mequ no takiya ga, niqu vaveya no ga na kwa e okajiya me qu vaveya vuwa.³⁰ Ni cavujiya no na tata ikwe o keya, eru vo lewe levu eru vabaujiya.³¹ A qai kwa vuwadru o Jisu na kwai Jutiya eru vabaujiya, kodaki mutu vatekuciya no na lequ tata, mutu na qai lequ jisaivelj djina.³² Ia ni mutu na kilajiyi na kwa djina, ia na kwa djina ena qai serekiko mutou.³³ Eru qai kwa vuwa, oi o madou na leya kawa o Epaarama, e jikai ni kiya madu bobula ke i na kiya gauna, avo kwa vacava, mutu na serek?³⁴ A qai kwa vuwadru o Jisu, "E djina, e djina aqu vo kwa vuwako mutou, o kiya yakiya e valavala bura evo bobula i na valavala bura.³⁵ Evo jikai ni no vakiya ga i na were na bobula, o luveya ga e no vakiya.³⁶ Ia kodaki ena serekiko mutou la i luve, mutu na qai serek djina ke.³⁷ Aqu vo kilajiyi ni mutu leya kawa o Eparaama, ia mutu vo vamate niko au, ni jikai ni nokoto no mutu yaloga na lequ tata.³⁸ A qu vo kwa na vikwa aqu wa tolaviya, aqu vo tolaviya vo Tamaqu ia mutu vo vaveya na vikwa mutu vo rogociya mai vo keya na tamamutou.³⁹ Eru vo tata, aru kwa vuwa, "Na tamamadou o Eparaama." A kwa vuwadru o Jisu, kodaki mutu jiya la i luve o Eparaama mutu na tekuciya leya i valavala o Eparaama.⁴⁰ Ia mutu vo mata vamateniko au, na tamata e kwa vuwako mutou na kwa djina, o keya aqu a varogo mai vuwa na Kalou. e jikai ni vaveya na kwa kodaki ikwe o Eparaama.⁴¹ Mutu vo vaveya o tamamutou, eru qai kwa vuwa, madu vo tasi sucu ina dauyalewa, e kiya ga o Tamamadou na Kalou.⁴² A qai kwa vuwadru o Jisu, kodaki e tamamutou na Kalou, mutu na lomaniko au, niq a tubu mai vuwa na Kalou, aqu a lamai vuwa, aqu a jikai ni laga mai vainiko au ga, ia vo niya ga eya vatajiko au mai.⁴³ E cava mutu jikai ni kilajiyi ke na lequ tata? ni mutu vo tasi vabaujiya rewa na lequ tata.⁴⁴ O tamamutou na nitu, ia mutu mata vaveya na leya gagano bura o tamamutou. O keya na dauvivamatei mai na i vatekivu, a jikai ni vabaujiya na kwa djina, ni jikai ga vuwa na kwa djina. N i dau kwa ga na kwa e giritaki, e dau kwa ga na kwa e nokoto no vuwa, ni dau girigiri o keya, na kwa vuni ikwe.⁴⁵ Ia o au, i na vuku ni qu vo tukuniya vuwako mutou na kwa djina, mutu vo jikai ni vadjiya jiko au.⁴⁶ O cei vuwako mutou e vadjinadjina takiniya ni qu cala? Ia kodaki aqu kwa na kwa djina, mutu jikai ni vadjiya jiko au i na vuku ni cava?⁴⁷ O keya e leya na Kalou ena rogociya na leya tata na Kalou, ikwe mutu vo jikai ni varorogo ni mutu jikai ni leya na Kalou.⁴⁸ Eru qai tata na kwai Jutiya, aru kwa vuwa, evo jikai li ni ko madou madu kwajina, niyo jiya kwai Samariya, niya unuviko e kiya na nitu?⁴⁹ A kwa o Jisu, e tasi unuviko au e kiya na nitu, ia aqu na varokoroko takiniya ga o Tamaqu, ia mutu vo varivariva ciko au.⁵⁰ Ia aqu tasi vadaniya mequ varokoroko taki, e kiya e vadaniya e lewaiya muni.⁵¹ E djina, e djina, aqu vo kwa vuwako mutou, kodaki e kiya e vabaujiya no ga na lequ tata, e na jikai ni rewa ni mate.⁵² Eru qai kwa vuwa na kwai Jutiya, madu qai kilajiyi djina niya unuviko e kiya na nitu. Avo maye o Eparaama vata o rau na parofita, ia ovo kwaya, kodaki e kiya e vabaujiya no ga na lequ tata, e na jikai ni rewa ni mate.⁵³ Ovo levu cake, mara vo lailai bale o Eparaama o tamamutou, o keya avo mate? aru vo mate muni o rau na parofita, ovo kwakwa me niko o cei?⁵⁴ A kwaya o Jisu, "Kodaki aqu varokoroko taki niko au, e kwa wale na lequ vivarokorokotaki, ia o keya o Tamaqu e varokoroko jiko au, o keya mutu kwa me lemamu Kalou.⁵⁵ Ia mutu jikai ga re ni kilajiyi, ia aqu kilajiyi no o au, ia kodaki qu kwa, aqu jikai ni kilajiyi, aqu vo girigiri muni me kodaki o mutou, ia aqu vabaujiya no ga mequ kilajiyi na leya tata.⁵⁶ A okajiya valevu saraga o tamamutou o Eparaama meya tolaya na lequ gauna, a tolaviya ena qai marau.⁵⁷ Eru qai kwa vuwa na kwai Jutiya, e jikai ni lima sagavulu na lemu yabaki, ia o bau tolaviya o Eparaama?⁵⁸ A kwa vuwadru o Jisu, Edjina. e djina, aqu vo kwa vuwako mutou, ni sibere ni sucu o Eparaama, aqu vo cola tu.⁵⁹ Eru qai tomikiya e yavalu na vatatu, meru vavirikiya ia a cilomaki niya o Jisu, a unuyaji ina were ni soru

9

¹Ia nivo layaji o keya, eya tolaviya e kiya na tamata a sucu mataboko.² Aru tarogiya o rau na leya jisaivelj aru kwa, "Vavuvuli, o cei vuwadru ikwe e valavala bura, o kiya ikwe se o leya momo qaneya la nene, vuni leya sucu mataboko o keya?"³ A kwaya o Jisu, e jikai ni valavala bura o kiya ikwe, se o tamaya qaneya la nene, me vadjinadjina taki ga vuwa na cakacaka ni Kalou e vuku.⁴ E dodonu medu na vaveya na leya cakacaka o keya a vatalajiko au mai, ni si siga no, evo voleka muni mai na bogi, ena jikai na tamata me cakacaka rewa ke.⁵ Niqu vo nokoto no i vuravura qu vo jiya kakarama i

vuravura.⁶Nivo tata no kodaki ikwe o keya, a katasivi jiya na qwele, a uliya vata na dada vata na qwele, a borojiya ke e mata na tamata mataboko.⁷A kwa vuwa, "Mo layaji lai draliya mu mata na vanuwa ni sisili o Sailoama" (na keya i balebale, evo lavel). Avo layaji me draliya, a lesu mai avo tola rewa.⁸Aru qai vikwa yakiniya vuwadru na lewe ni rara, qaneya o rau na dautolaviya i mata na daukerekere, tasiniya ga o keya ikwe a daukerekere?⁹Aru kwa eru yavalu, o keya ga ikwe, eso tale, e jikai, ia e kodaki ga o keya, A kwa o keya, o au ga.¹⁰Eru qai kwa vuwa, "Evo tola rewa vacava mu mata?"¹¹A kwaya o keya, "Na tamata e vatomai o Jisu, a uliya na dada, a borojiya vequ mata, a kwaya vuwako au, 'layaji i na vanuwa ni sisili i Sailoama,' Mo draliya mu mata, ia aqu lai draliya qu mata qu rewa ni tola tale."¹²Eru qai kwaya vuwa, "I vei o keya?" A kwaya o keya, "Aku jikai ni kilajyi."¹³A qai meiya o keya na mataboko tu i mata vuwadru na Farisi.¹⁴Ia vo jiya siga ni vacecegu eya uliya ke o Jisu na dada, qai basukiya e mata.¹⁵Eru qai tarogiya tale na Farisi, se avo tola rewa vacava. A kwa vuwadru o keya, "A borojiya qu mata na dada, Aqu lai draliya qu qai tola rewa."¹⁶E yavalu vuwadru na Farisi eru qai kwaya, "Na tamata ikwe e tasi jiya tamata ni Kalou, ni vatabuniya na siga ni vacececg."¹⁷Eso tale eru kwa, "E vaveya vacava na cakacaka mana ikwe e kiya na tamata valavala bura?" Aru jikai ni yalo vata.¹⁸Eru kwa vuwa tale na tamata mataboko, "E cava o kwaya ke o keya niya basukiya mu mata?"¹⁹A kwa o keya vuwadru, e parofita o keya."¹⁸Ia o rau na kwai Jutiya eru jikai ni vabaujiya, niya mataboko tu i mata o keya, avo tola rewa, aru lai coviya mai la momo qaneya na leya nene o keya avo tola rewa.²⁰Aru vo tarogidru, aru kwa, O luvemuru ikwe, muru vo kwaya niya sucu mataboko?²¹E a qai tola rewa vacava o keya?²²Eru qai tata qaneya la momo qaneya la nene, aru kwa, maru kilajyi nio luvemaru ikwe e ya sucu mataboko.²³Ia maru jikai ni kilajyi e tola rewa vacava, se o cei a basukiya e mata, maru tasi kilajyi, evo jiya tamata colo o keya tarogiya ga ena kwaya vuwako mutou. Eru tata kodaki ikwe o rau na leya momo qaneya la nene, niru vo matakucidru na kwai Jutiya, niru qai yalo vata na kwai Jutiya meru vatabui mai na were ni lotu o keya yakiya e tusanaki niya nijiya Karisito o keya ikwe.²⁴Na kwa ikwe eru kwa ke o leya momo qaneya la nene, evo jiya tamata colo o keya tarogiya ga.²⁵Eru qai coviya tale na tamata mataboko, aru kwaya vuwa, varokorokotaki niya na Kalou, madu kilajyi na tamata valavala bura o keya iqoi.²⁶A qai tata o keya, a kwa, aqu jikai ni kilajyi, se jiya tamata i valavala bura o keya se jikai.E kiya ga na kwa qu kilajyi niq a mataboko i mata, aqu qai tola rewa.E²⁷ru qai kwaya tale vuwa, Na cava eya vaveya vuwako o keya? E basukiya vacava mu mata?²⁸A kwa vuwadru o keya, aqu vo kwaya wale vuwako mutou ikwe, ia mutu tasi varorogo! mutu mata varogo tale i na vuku ni cava? mutu vo okajiy a no mo mutu jiya leya jisaiveli?²⁹Eru qai varivariva ciya aru kwa, O iko muni na leya jisaiveli, ia o madou la jisaiveli o Mose. ³⁰Madu kilajyi ga niya tata na Kalou vo Mose, ia na tamata ikwe, madu jikai ni kilajyi e lamai i vai o keya.³¹A tata o keya na tamata a kwa vuwadru, "E qai kiya na kwa vivakurabuitaki ikwe, ni mutu vo jikai ni kilajyi e lamai i vai o keya, ia eya basukiya qu mata o keya.³²E du vo jikai ni rogociya na Kalou na tamata valavala bura, ia kodaki e dau lotu vuwa na Kalou e kiya na tamata, me vaveya leya lewa e rogociya o keya ikwe o keya.³³E jikai ni rogo mai na i vateki vuva ni kuya e basukiya ni kiya e sucu mataboko.³⁴Kodaki e jikai ni lamai vuwa na Kalou na tamata ikwe e na jikai ni rewajiy a kiya na kwa.³⁵Evo tata eru kwa vuwa, o iko ga re o wa sucu mai i na valavala bura ia ovo vavuliciko madou? A ru qai vatabuniya.³⁶A qai rogociya o Jisu niru vatabuniya, ia nivo daniya o keya , a kwa vuwa, o vabaujiya na luve ni Kalou?³⁷A tata o keya, "O cei o keya na Turaga mequ vabaujiya?"³⁸A qai kwa vuwa o Jisu, ovo tolaviya devu, ia o kiya ga ikwe muru vo vitataki vata.³⁹A tata o keya a kwa, O cei o keya, "Turaga mequ vabaujiya."⁴⁰A vo kwa o Jisu, aqu vo lamai ikwe i vuravura mequ lewaiya, meru tola rewa o rau na jikai ni tola rewa, ia meru mataboko o rau na tola rewa.⁴¹O rau na Farisi eru nokoto no i keigi eru rogociya na vikwa ikwe, eru kwa vuwa, madu vo mataboko muni o madou?⁴²A kwa vuwadru o Jisu, kodaki mutu vo mataboko, e jikai ni lemutu cala ia mutu qai kwa, madu vo tola, o kiya ikwe evo nokoto ga ke lemutu cala.

10 ¹E djina, e djina, a qu vo kwa vuwako mutou, o keya e tasi unu I na mata ni were ni ba ni sivi, e cake i na kani kiya na vanuwa, o keya igi na dau drive na dau kovekove.² O keya e unu i mata ni were, o keya igi na i vatawa ni sivi.³A vo dolaviya vuwa na i vatawa ni mata ni were! aru vo varogo e domo o rau nana sivi! a covidru na leya sivi eru yaca o keya, a tubecidru i rara.⁴Ni vo medru na leya sivi I rara a simatataki nidru, a ru tekuciya o rau na sivi! niru vo kila jiya e domo.⁵E ru na tasi tekucidru na vunilagi! e ru na tuba ga vuwa! niru tasi kila jiya na domo ni vunilagi.⁶A kwa vuwadru na tata va tautauvata I kwe o Jisu! a ru tasi kila jiya na vi k2a e kwa vuwadru o keya.⁷A qai kwa tale vuwadru o Jisu, e djina, e djina, a qu vo kwa vuwako mutou, o au na mata ni were ni sivi.⁸O rau taucoko e ru simata mai vuwako au e ru dau drive B e ru kovekove! a ru tasi varogo na kwa e ru kwa na sivi.⁹O au na mata ni were! kodaki e unu ke e kiya n kwai tamata bale jiko au e na va colai, o na dau unu mai o na dau unu yaji, o na daniya na cawa.¹⁰E tasi dau la boto mai na dau drive, me drive ga, e ravuravu, e varauta niya! a qu la mai me rewa vuwadru na cola, io me rewa va levu sara.¹¹O au na I vatawa oka! a soliya la cola na I vatawa oka e ru vuku na sivi.¹²O keya e voli la cakacaka e tasi niya na I vatawa, e tasi taukeni jidru na sivi, e daniya na soliya ni la no mai, a vo dai¹³ nidru na sivi okeya, a tuba! a kajidru na soliya, a va balavu sees nidru! a tuba o keya a voli la cakacaka, e kodaki o keya, ni tasi dau numidru na sivi.¹⁴O au na I vatawa oka! io qu kila jidru o rau na lequ,¹⁵ io o rau e ru lequ e ru kila jiko au!me kodaki e kila jiko au o Tamaqu, me kodaki qu kila jiya o Tamaqu! a qu soliya muni na lequ cola vuwadru na sivi.¹⁶E ru yavalu tale na lequ sivi, e ru tasi nokoto I na ba I kwe! e dodonu mequ meidru muni mai, e ru na varogo qu domo! e qai kiya ga na qwele ni sivi, e kiya na I vatawa.¹⁷Na kwa I kwe e lomaniko au ke o Tamaqu niq vo soliya na lequ cola, mequ kau tale¹⁸E tasi kiya e sugu hiya vuwako au I kwe, a qu soliya vai nik o au va. A qu rewa jiya mequ soliya, is a qu rewa jiya mequ kau tale. Na i vunau i kwe a soliya mai voko au o Tamaqu.¹⁹A ru qai vileji tale na kwai Jutia I na vuku ni tata I kwe.²⁰A ru levu vuwadru e ru kwa, e unu viya e kiya na nitu B a lialia!a mutu varogo jiya bale jiya na cava?²¹E yavalu e ru kwa, e tasi kodaki I kwe na leya tata na tamata e unu viya e

kiya na nitu! e rewa jiya e kiya na nitu me basu kiya e mata na mataboko?²² A qai vai mai Jerusalemi na solevu nova savasavataki ni were ni lotu, a vo vula I driwadriwa.²³ A la vali o Jisu I na were ni lotu, la varada o Solomoni.²⁴ A ru qai wavoki jiya na kwai Jutia, a kwa vuwa, na cava na keya balavu na lemu tasi va beitaki niya ke madu yalo? kodaki a vo jiya Karisito, kwa mai va dodonu vuwako madou.²⁵ A kwa vuwadru o Jisu, a qu kwa vuwako mutou, mutu tasi va djina jiya! na cakacaka qu vaveya e yaca o Tamaqu, ok keya I kwe e va djinadjina vuwako au.²⁶ Mutu tasi va djina jiya, ni mutu tasi niya na lequ sivi.²⁷ A ru varogo na lequ tata o rau na lequ sivi io qu kila jidru, a ru vo tekuciya au!²⁸ a qu vo soliya vuwadru na cola tawa mudu, e ru na jikai sara ni rusa ,se keya me kwaliraki niya mai vuwa qu lima.²⁹ O Tamaqu, o keya a soliya vuwako au, e uwasisi I na kwa taucoko ga! e jikai e keya me rewa jiya me kwaliraki niya mai ve lima o Tamaqu.³⁰ Maru kiya ga o Tamaqu³¹ A ru qai lugiyale tale na vatu o rau na kwai Jutia, Meri va viri kiya.³² A kwa vuwadru o Jisu, e levu na cakacaka oka a qu vata keya vuwako mutou nai vuwa o Tamaqu! na cava na cakacaka vuwadru I kwe me mutu va viri jiko au ke?³³ A kwa vuwadru na kwai Jutia, e jikai I na vuku ni cakacaka oka me madu va viri jiko ke! na vuku ga ni lemu tata vaburaburataki niya na Kalou! ina vuku ni o jiya tamata ga, a qisi jiko mo Kalou.³⁴ A kwa vuwadru o Jisu, e tasi volai I na lemutu I vunau, a qu kwa, mutu jiya Kalou?³⁵ kodaki a tokoniya me jiya Kalou o keya, ni vo cava vuwadru na tata ni Kalou, e tasi dai rewa na I vola tabu!³⁶ a mutu kwa vuwa a vo lesiya o Tamaqu a tata I vuravura, o vo tata va buraburataki niya na Kalou! a qu vo kwa, o au na luve ni Kalou?³⁷ kodaki qu tasi vaveya na leya cakacaka o Tamaqu, kuwa ni vabau jiko au!³⁸ kodaki qu vaveya, mutu vadjina jiya na cakacaka, kodaki mutu tasi vabau jiko au, mutu kila jiya ke, va djina jiya ni vo nokoto voko au o Tamaqu a qu vo nokoto vuwa.³⁹ A ru mata qulumiya tale ,a vo la dai o keya mai voru lima.⁴⁰ A vo la dai tale yaji o keya e kiya e tavo o Joritani, e tavo a vo vavitaiso ke o Joni, a nokoto ke.⁴¹ A ru levu a ru la vu A a, a ru kwa, a ttasi vaveya e kiya na kwa mana o Joni! e djina ga na kwa taucoko ga e tata ke o Joni e vuku na tamata I kwe.⁴² A ru levu a ru vabau jiya mai kei gi.

11 ¹E kiya na tamata e tauvi mate, o Lasarusa, na kwai Pecani, na ledru rara o Meri qei niya o Marica la tacini. ² o Meri I kwe a walicia vuwa na turaga na waiwai, quwalaki niya ve la e rau ni ulu, a tauvi mate o gwaneya o lasarusa.³ I kwe a lai vatala ke vuwa qai nidru o gwaneya, a kwa, o mutou na Turaga, daniya, a keya o lomaniya e vo tauvi mate.⁴ Ni vo varogo o Jisu e kwa e tasi na viba jiya o keya I na mate I qoi o keya, e na varokorokotaki ke na Kalou, e varokorokotaki tale ke na luve ni Kalou.⁵ A dau lomaniya o Marica o Jisu, qaneya la tacini, qaneya o Lasarusa. ⁶ A vo varogo o keya ni vo tauvi mate, a no me bogi ruwa tale I na vanuwa igi.⁷ A vo devu a qai kwa vuwadru na leya tisaivel, medu la tale I Jutia.⁸ A ru kwa vuwa na leya tisaivel, vavuvuli e ru mata va viri jiko ni kuwa ga na vatu o rau na kwai Jutia! o baci vo la tale I na vanuwa igi?⁹ A kwa o Jisu, e tasi jini karuwa ga na auwa I na kiya na siga? kodaki e lae kiya I vai siga, e tasi vatau caqe o keya, ni vo daniya na kakarama ni vuravura I kwe!¹⁰ kodaki e la e kiya vai bogi, e vataucaqe o keya ni tasi no tu vuwa na kakarama.¹¹ A tatataki niya na kwa I kwe o keya! a vadevu a qai kwa vuwadru, e moce o wekaya tou o Lasarusa! qu vo la mequ vayadra jiya¹² A ru qai kwa o rau na tisaivel, o mutou na Turaga, kodaki e moce o keya, e na cola.¹³ A tatataki niya la mate o Jisu! a ru numiya ni tatataki niya o keya na vacegu ni moce.¹⁴ A qai kwa va macala vuwadru o Jisu, a vo mate o Lasarusa.¹⁵ a qu vo marau bale jiko mutou ni qu a tasi no ke, mutu vabau jiya! io medu la ga vuwa.¹⁶ A qai kwa o Tomasi, o keya a va tokai otitis, vuwadru na leya I vava na tisaivel, medu la muni, medu mate vata qei niya.¹⁷ iNi vo la mai o Jisu, e vo kila jiya ni vo dara bogi va I na I bulubulu.¹⁸ A vo voleka I Jerusalemi o Pecani, nankeya vayawa bara ruwa na maile.¹⁹ A ru levu na kwai Jutia e ru la mai vuwa o Marica qei niya o Meri, Meri vacegu nidru, bale jiya o gwanedru.²⁰ Ni vo varogo o Marica ni vo la mai o Jisu, a vo la I yabaki niya! a nokoto ga I were o Meri.²¹ A qai kwa vo Jisu o Marica, o mutou na Turaga, kodaki o nokoto I kei, e tasi viba o gwanequ!²² io qu vo kila jiya e soliya vuwako nikuwa na Kalou na kwa taucoko ga o kere viya vuwa na Kalou.²³ A kwa vuwa o Jisu, e na tu cake tale o gwanequ.²⁴ A kwa vuwa o Marica, a qu kila jiya na tu cake tale o keya I na siga mai bere e ru tu tale ke na mate.²⁵ A kwa vuwa o Jisu, o au na vuni tu cake tale, qei niya na vu ni cola! o keya e vabau jiko au, kodaki o vo mate, o na cola ga!²⁶ o keya yakiya e cola e vabaujiko au, e na jikai sara ni mate, o vo vadjina jiya na kwa I kwe, se jikai?²⁷ A kwa vuwa o keya, io,Turaga a qu vo va djina jiya ni o Karisito o Mutou, na luve ni Kalou, o keya e dodonu me la mai I vuravura.²⁸ Ni vo tata kodaki I kwe o keya, a la yaji, a coviya la tacini o Meri a kwa, a vo la mai na I va vuvuli, a tarogiko.²⁹ A qai varogo o keya, a tu cake sara, a la yaji vuwa.³⁰ (Si bere ni unu I rara o Jisu, e nokoto ga na vanuwa e ru viritaki ke o Marica)³¹ O rau na kwai Jutia e ru no vata o Meri I were, a ru vacegu niya, ni ru vo daniya ni vo tu cake o keya, a la yaji, a ru tekuciya, a ru numiya, ni vo la i na i bulubulu o keya me lai tagi mai ke.³² A vo cava o Meri i na vanuwa a nokoto ke o Jisu, a daniya, a kere bale ve la a kwa vuwa, o mutou na Turaga, kodaki o nokoto I kei,e tasi viba ogwanequ.³³ A qai daniya o Jisu la tagi, qei niya na ledru tagi na kwai Jutia a ru la vata mai, e vutu e yalo, a vo rarawa valevu e yalo,³⁴ a kwa, I vai na vanuwa mutu bulu jiya ke? a ru kwa vuwa Turaga, la mai mo daniya.³⁵ E tagi o Jisu.³⁶ A ru qai kwa na kwai Jutia, daniya na keya levu na leya loloma vuwa!³⁷ E yavalu vuwadru a ru kwa, e tasi rewa jiya o keya I kwe, o keya a basukiya na mata ni mataboko, me lewaiya muni me kuwa ni mate na tamata I kwe?³⁸ A qai vutu tale e yalo o Jisu, a la I na I bulubulu. E keya na qwata vatu, na keya e kiya na vatu.³⁹ A kwa o Jisu, mutu kau dai na vatu.A kwa vuwa o Marica,o gwaneya o keya a vo mate, o mutou na Turaga, e navi Mata o keya! ni vo bogi va la mate.⁴⁰ A kwa vuwa o Jisu, a qu tasi kwa vuwako, o na daniya na Kaikai ni Kalou,e kodaki o vabaujiya?⁴¹ A ru qai kau dai na vatu. A ta cake o jisu, a kwa, I Tamau, a qu vo va okaoka vuwako ni o varogo jiko au mai!⁴² Ni qu vo kila jiya ni o vo varogo jiko au no ga a qu tata bale jidru na tamata e ru na nokoto ikei, Meri va djina jiya ni o vatala jiko au mai.⁴³ Vo tata devu kodaki i kwe, a coco i na domo levu, Lasarusa, la mai.⁴⁴ O keya e vo mate a la mai, a vo vavivi tu e lima qei niya e la i na i sele ni mate! e va vivi e ulu ve kiya na i tavoi, e kwa vuwadru o Jisu mutu serekoya, dei niya me la.⁴⁶⁹¹⁰¹¹ E

levu sara na kwai Jutia, niru kila jiya ni no mai ke o keya, a ru vo lamai, e jikai e vuku ga o Jisu, Meri daniya o Lasarusa tale ga,o keya a va tu niya mai na mate o keya. O rau na bete levu e ru bose vata meru va mate niya muni o Lasarusa ! ni ru vo levu na kwai Jutia e ru la yaji e vuku, a vabau jiya o Jisu.⁴⁷ A ru qai soqo vata o rau na bete levu qa medru na Farisi meru bose, a ru kwa na cava medu vaveya? ni vo vaveya na cakacaka mana e levu na tamata I kwe.⁴⁸ Kodaki du va kawale taki niya kodaki I kwe, e ru na vabaujiya na tamata taucoko ga! e ru na qai la mai na kwai Roma, e ru na qai sugu jiya ma ledru rara qai niya na matanitu.⁴⁹ A kiya vuwadru o Kaiafa o keya a bete levu na yabaki igi, a kwa vuwadru, mutu tasi kila jiya e kiya na kwa,⁵⁰ Se du va numiya ni yaga voko datou me mate e kiya na tamata e ru vuku na tamata, me kuwa ni rusa namatanitu taucoko.⁵¹ A tasi tatataki niya na kwa i kwe vai niya! ni vo bete levu o keya na yabaki igi, a parofisai o keya ni na mate o Jisu e vuku na matanitu igi!⁵² e jikai i na vuku ni matanitu takiya ga igi, me va soqoni jidru vata na luve ni Kalou e ru vi sereki meru kiya ga .⁵³ I na siga igi a ru tuvaniya jiya meru va mate niya.⁵⁴ O keya I kwe e tasi la vitu mai ke o Jisu ve ru maliwa na kwai Jutia! a vo la yaji I kei gi I vanuwa voleka I vi kaikai, I na kiya na rara e e yaca o Ifereimi, a ru no ke na leya tisaivel. ⁵⁵ A vo voleka na ledru soqo na kwai Jutia! a ru levu na la cake i Jerusalemi, i vanuwa, ni si bere na soqo levu ni lako siviya, Meri va savasavataki nidru.⁵⁶ A ru qai vadaniya o Jisu, a ru vi kwa takiniya vai nidru ga, niru vo no I na were ni lotu, na cava mutu numiya? e na la mai o keya I na soqo levu se jikai?⁵⁷ A ru vo varojiya na bete levu qai nidru na Farisi B kodaki e kila jiya na vanuwa e no o keya, me kwa mai, Meri qai qulumiya.

12

¹E vo e ono na bogi me qai vai na kana vata ni lako siviya, a qai la mai o Jisu I Pecani, e nokoto ke o Lasarusa, a mate i mata o keya a va tu ni tale mai na mate.² A ru vaveya ke na keya i vai yavi! a qwara viya o Marica! e kiya vuwadru e kana qaneya o Lasarusa.³ A qai kau mai o Meri e kiya na paudi waiwai talei sara, na naira djina, a walicia ke e la o Jisu, a quwalaki niya ve rau ni ulu! e devu ciya na yaloga ni were na leya i garu ni waiwai.⁴ A qai kwa vuwadru e kiya la tisaivel, o Jutasa Isikarioti, o keya a soliya yaji.⁵ Na cava e tasi volitaki ke na waiwai kwe i na pene e tolu na drau, se me soli vuwadru na dravudravua?⁶ Ni tasi numidru ke na dravudravua, a tata ke kodaki kwe o keya! e vuku ga na dau驱, a qulu na Tata i lavo, a kau na kwa e dau dai ke.⁷ A qai kwa o Jisu, daniya ga a maroroi jiya na kwa ikwe o keya, i na siga qu na bulu ke.⁸ A qai no vakiya qaneko mutou na dravudravua o au, qu tasi no vakiya qaneko mutou.⁹ levu sara na kwai Jutia, niru kila jiya ni no mai ke o keya, a ru vo lamai, e jikai e vuku ga o Jisu, Meri daniya o Lasarusa tale ga,o keya a va tu niya mai na mate o keya.¹⁰ O rau na bete levu e ru bose vata meru va mate niya muni o Lasarusa !¹¹ ni ru vo levu na kwai Jutia e ru la yaji e vuku, a vabau jiya o Jisu.¹² Ni vo qwata e vo levu sara e ru la mai i na kana vata, ni ru vo varogo ni vo la mai Jerusalemi o Jisu,¹³ aru kau na rau ni niu, aru vo la yaji meru sota qaneya, a ru kula vaki nita, Osana e vo kalougata na ledru Tui na Isireli, o keya a la mai na yaca ni Turaga.¹⁴ Io o Jisu, e vo daniya e kiya e kiya na luve ni asa a vodo kiya! e kodaki ni vo volai.¹⁵ O mutou na no mai Saioni, kuwa ni matak daniya, e vo la mai na lemuto tui, e vodo tu mai na luve ni asa.¹⁶ Na kwa, ikwe e ru tasi kila jiya re na leya tisaivel! a vo varokorokotaki devu o Jisu, a ru qai numiya ni vo volai o keya ina vi kwa ikwe, a ru vaveya vuwa na vi kwa ikwe.¹⁷ O rau na lewe levu a ru no qaneya ni lai covi o Lasarusa mai na i bulubulu, a va tu niya tale mai na mate, a ru kwa.¹⁸ Na vuku ni kwa ikwe a ru sota muni ke na lewe levu, niru varogo ni vaveya na kwa mana o keya.¹⁹ O rau na Farisi aru qai kwa vai nidru, mutu vo kila jiya ni mutu tasi rewa jiya e kiya na kwa? daniya, e ru vo tekuciya na kwai vuravura taucoko ga.E vo vo na vi matanitu kani kiya, a ru la cake mai i na soqo meru soro!²¹ O rau ikwe a ru la mai vo Filipi, e kwai Peciseita i Kalili, a tarogiya a kwa, madu mata daniya o Jisu, saka.²² Avo la o Filipi, a kwa vuwa o Adriu o rau o Adriu qei niya o Filipi, a ru kwa vo Jisu.²³tata vuwadru o jisu, a kwa, e vo cava mai na gauna me varokorokotaki ke na luve ni tamata.²⁴ E djina, e djina, a qu vo kwa vuwako mutou, kodaki e tasi mate na vuwa ni sila ni vo lutu i na qwele e na takiya ga! kodaki e mate, e vuwa va levu.²⁵ O keya e lomaniya la cola,e na lavel! o keya e buru jiya la cola I na vuravura I kwe e na maroroi jiya I na cola tawa mudu.²⁶ Kodaki a qwara viko au e kiya, me tekuciya au ga! na vanuwa qu no ke, e na no muni ke o keya e qwara voko au! kodaki e qwara voko au e kiya, e va varokorokotaki niya o Tamaqu.²⁷ E qai vutu qu yalo!na cava mequ kwa? I Tamaqu, va cola niko au mai na gauna ikwe! na kwa I kwe qu na la mai ke i na gauna ikwe.²⁸ I Tamaqu, varokorokotaki mu yaca. A qai rogo mai e kiya na tata mai lomalagi, a qu vo varokorokotaki niya, qu na varokorokotaki niya tale.²⁹ O rau na lewe levu a ru nokoto a ru varogo, aru kwa e kurukuru! aru kwa e yavalu tale, e kiya na agilos e tata vuwa.³⁰ A tata o Jisu a kwa, e tasi la mai na i tukutuku i kwe bale jiko au, bale jiko mutou ga.³¹ A ru qai lewai na kwai vura vura ikwe! a qai dai i rara na turaga ni vuravura ikwe.³² Ni vo laveji mai vuravura qu na qai va yarayarataki, na tamata taucoko vuwako au.³³ Ni vo tatataki niya na kwa ikwe o keya, me vata keya na mate a mate ke o keya.³⁴ Ru kwa vuwa na lewe levu, Madu varogo mai na i vunau ni no vakiya na Karisito! o kwa va cava, e na lave cake na luve ni tamata? o cei na luve ni tamata ikwe?³⁵ A qai kwa vuwadru o Jisu, e no va lailai vuwako mutou na kakarama!³⁶ Mutu la ni vo no vuwako mutou na kakarama, ke la mai vuwako mutou na gilogilo! e tasi kilajia evo lai hei.³⁷ E djina ga a vaveya o keya ve ru mata e levu na vi kwa mana, a ru tasi vabau jiya ga! me vai ke na kwa a kwa o Aisea na parofita, a kwa,³⁸ I Jiova o cei e vabau jiya na lemado i tukutuku? a vata kei vuwa o cei o Jisu?³⁹ Na kwa I kwe eru tasi vabau jiya rewa! ni vo kwa tale o Aisea.⁴⁰ A vo va matabokotaki nita e ru mata, a va kaikaitaki nita e ru yalo o keya! me kuwa ni tola eru mata se meru kila jiya eru yalo, meri saumaki mai, mequ va cola nidru.⁴¹ vo kwa na kwa I kwe o Aisea, ni vo daniya na leya serau, a tokoniya.⁴² A ru levu vuwadru muni na Turaga e ru vabau jiya, io e ru vuku na Farisi, e ru tasi kwa ke ni ru va tabu nidru mai were ni lotu,⁴³ Ni ru oka jiya va levu me va rokorokotaki nidru o rau na tamata, me va lailai ga na ledru varokorokotaki niya na Kalou.⁴⁴ A qai coco o Jisu, a kwa o keya e vabau jiko au, e tasi vabau jiko ga e vabau jiya tale ga o keya e vatala ji,o au mai!⁴⁵ o keya e daniko au, e daniya

muni o keya e vatala jiko au mai.⁴⁶ Aqu vo lamai I vuravura mequ keya kakarama, me kuwa ni no i na gilogilo o keya e vabaujiko au.⁴⁷ Kodaki e kiya e varogo na lequ tata, e tasi qai vabaujiya, aqu vo tasi lewaiya niqu tasi lamai mequ lewaidru na kwai vuravura, mequ vacola nidru ga na kwai vuravura.⁴⁸ E kiya evo lewaiya evo deiniko au, e tasi vabaujiya na lequ tata, na i tukutuku qu vo tata takiniya, o keya ikwe e lewaiya ina siga mai bere.⁴⁹ Ni qu tasi tata vai niko au, O Tamaqu a vatalajiko au mai, a varojiko au na kwa mequ kwa qeiniya na kwa mequ tukuniya.⁵⁰ Io qu vo kilajiya nivo vuni cola tawa mudu na leya i varo, o keya ga, na kwa taucoko ga qu tata takiniya me kodaki na kwa e kwa vuwako au o Tamaqu.

13

¹Ni sibere na kana vata ni lako siviya, avo kilajiya o Jisu nivo cava mai na leya gauna me ladai yaji ke i vuravura ikwe vuwa o Tamaya. Nivo lomanidru na leya eru nokoto no i vuravura, a lomanidru i na i devudevu. ²Niru vo vaiyavi no, a tubuniya devu i na yaloga o Jutaso Isikarioji, o luveya o Saimoni me soliya yaji.³ A kilajiya o Jisu nivo soliya vuwa o Tamaya na kwa taucoko ga ve lima, ni lamai vuwa na Kalou.⁴ A tucake mai na vaiyavi, a luvajiya na leya i sulu, a kau mai e kiya na i solo a viviya ve luveya.⁵ Nivo devu ikwe avo sovajiyia na wai ina dare, a tekivu me savajiyia ru la na jisaivel, a solojiya i na i solo a viviya ve luvuka.⁶ A qai lamai o keya vo Saimoni Pita, Akwa vuwa o keya, "Lequ Turaga, o vo savajiyia re qu la?"⁷ A tata o Jisu, a kwa vuwa, na kwa qu vaveya o tasi kilajiya nikuwa, io mai bere ga o na qai kilajiya.⁸ A kwa vuwa o Pita, "O mutou mutu na tasi savajiyia sara qu la", o na tasi rewajiyia e kiya nakwa vuwako au.⁹ A kwa vuwa o Saimoni Pita, "Lequ Turaga me kuwa ga qu la, qu lima vata qu ulu."¹⁰ A kwa vuwa o Jisu, O keya evo sili devu, e yaga vuwa me sava ga e laga, evo savasava taucoko mutu vo savasava, se mutu jikai taucoko.¹¹ Nivo kilajiya o keya ena soliya yaji na kwa ikwe e kwa ke o keya, mutu tasi savasava taucoko.¹² Nivo savajiyia devu eru la, a uku tale na leya i sulu,a no bale tale a kwa vuwadru, mutu vo kilajiya na kwa aqu vaveya vuwako mutou se jikai?¹³ Mutu vo tokoniko au mequ jiya Turaga mequ jiya i vavuvuli muni, io mutu vo tata djina niqu vo kodaki ke.¹⁴ Kodaki qu vo savajiyia mutu la, o na Turaga qeiniya na i vavuvuli, e dodonu muni me mutu vivu yava.¹⁵ Niqu vo soliya e kiya na i varau i vuwako mutou, mutu vaveya me kodaki qu vo vaveya devu vuwako mutou.¹⁶ E djina, e djina, Aqu vo kwa vuwako mutou,e tasi levu na tamata me lailai la Turaga se levu o keya a lai vatala o lailai o keya vatalajiko mai.¹⁷ Kodaki mutu kilajiya na vikwa ikwe, mutu vo kalougata kodaki mutu vaveya.¹⁸ Aqu tasi tataki jiko mutou taucoko ga, aqu kilajiya o keya qu djigitaki niya, me yaco ke na i vola tabu, O keya maru kana madrai vata, e leqe jiko au e kubukubu ni la.¹⁹ Aqu qai kwa vuwako mutou ni sibere ni cava mai, me mutu vabaujiko au nivo cava mai.²⁰ E djina, e djina, qu vo kwa vuwako mutou o kiya yakiya e vacegu niya e kiya equ vatalajiyi,e vacegu niko au, o keya e vacegu niko au, o kiya evacegu niko au, e vaceguniya o kiya e vatalajiko au mai.²¹ Nivo tata devu o Jisu, a rarawa e yalo, a vadeitaki niya, a kwa, "E djina,e djina, aqu kwa vuwako mutou, e kiya vuwako mutou e na soliko au yaji."²² Aru qai laidani na jisaivel, niru tasi kilajiya e tataki jiya o cei o keya.²³ A ravi ve saro o Jisu ekiya vuwadru na jisaivel, o keya e dau lomaniya o Jisu.²⁴ A qai degu vacu takiniya o Saimoni Pita, me tarogiya se o cei e tataki jiya.²⁵ O keya e ravi ve saro o Jisu, a kwa vuwa, O mutou na Turaga, O cei igi?²⁶ A kwa o Jisu, o keya qu soliya vuwa na jiki ni madrai qu vo vukiciya, no vo vukiciya devu na jiki ni madrai, avo soliya vuwa o Jutaso Isikarioji, o luveya o Saimoni.²⁷ Nivo devu na jiki ni madrai, a qai unu viya o Setani. A qai kwa vuwa o Jisu na kwa o mata vaveya, vaveya rewa sara.²⁸ E tasi kilajiya e kiya vuwadru e nokoto me kana,se na cava e tata ke kodaki o keya.²⁹ Aru vakasama eru yavalu, ni vo qulu na taga i lavo o Jutaso, a kwa vuwa o Jisu, voliya na vikwa e yaga vuwako datou na kana vata, se me soliya e yavalu na kwa vuwadru na dravudravuwa.³⁰ Nivo qulumiya devu na jiki ni madrai o keya, avo la sara i rara nivo bogi.³¹ Nivo unu yaji o keya, a qai kwa o Jisu, e qai varokorokotaki na luve ni tamata, a varokorokotaki na Kalou e vuku :³² E varokorokotaki niya muni na Kalou vai niya, io na varokorokotaki niya sara.³³ O luvequ lomani, qu na no valailai ga qaneko mutou.Mutu na vadanki au: io kodaki qu vo kwa vuwadru na kwai Jutia, mutu vo tasi rewa ni la I na vanuwa qu vo la yaji ke; qu vo kwa muni kodaki ke vuwako mutou.³⁴ E kiya na vanuwa vou qu vo soliya vuwako mutou, me mutu vi lomani; mutu vi lomani kodaki niqu lomaniko mutou,mutu vi lomani kodaki tale ga ke.³⁵ kwa I kwe e ru kila jiya ke na tamata taucoko ga ni mutu vo lequ tisaivel, kodaki mutu vo vi lomani.³⁶ A kwa vuwa o Saimoni Pita, o mutou na Turaga,mutu vo la I hei? a kwa vuwa o Jisu, na vanuwa qu la ke, o na tasi tekuciko au rewa ke nikuwa; io mai bere ga, o na tekuciko au.³⁷ A kwa vuwa o Pita o mutou na turaga, qu vo tasi tekuciko mutou rewa nikuwa bale jiya na cava?qu na soliya na lequ cola balejiko .³⁸ A kwa vuwa o Jisu, o na soliya na lemu cola balejiko au? E djina, edjina,qu vo kwa vuwako, si bere ni tagi na to, o na vo giritaki niko au va tolu.

14 ¹Me kuwa ni rarawa mutu yalo:mutu vabau jiya na Kalou: mutu vabaujiyako au tale ga.² E levu e jiki la were o Tamaqu: kodaki e jikai,qu vo kwa vuwako mutou.Ni qu vo la mequ varautaki niya e jiki me lemoutou.³ Kodaki qu vo la mequ varautaki niya e jiki me lemoutou, qu na la tale mai, qu na meiko mutou voko au; me mutu no muni na vanuwa qu no ke.⁴Mutu vo kila jiya na vanuwa qu la ke, mutu vo kila jiya muni ka calevu.⁵ A kwa vuwa o Tomasi, o mutou na Turaga, madu tasi kila jiya o vo la I hei: me madu kil jiya vacava na keya calevu?⁶ A kwa vuwa o Jisu, O au na calevu, qei niya na vuni djina, qei niya na vuni cola; e tasi toroviya o tamaqu bale jiko au ga.⁷Kodaki mutu vo kila jiko au, mutu vo kila jiko au muni: I na siga I kwe mutu vo kila jiya, mutu daniya.⁸A kwa vuwa o Filipi,Turaga, vatakeya mai o Tamamu vuwako madou; madu na qai va cegu.⁹ A kwa vuwa o Jisu, niqu vo no balavu kodaki I kwe qei niko mutou o tasi kila jiko au, Filipi? o keya e daniko au, e daniya o Tamaqu: O kwa va cava,¹⁰O tasi vabau jiko au o tamaqu o Tamaqu eno qaneko au? na kwa qu kwa vuwako qu tasi tata I na lequ kaikai, o Tamaqu e no qaneko au e vaveya la cakacaka.¹¹ Vabau jiko au

niqu no qaneya o Tamaqu, o Tamaqu e no qaneko au, o rau muni eru vabaujiya.¹² E djina,e djina, qu kwa vuwako, o keya e vabaujiko au e vaveya na kwa qu vaveya, e vaveya na cakacaka levu bale jiya aqu na la vo Tamaqu.¹³ Na cava o kwa balejiko au, qu na vaveya balejiya o tamaqu me va kalougatataki niya o luvuya.¹⁴ Kodaki o tarogiko au e kiya na kwa qu yaca, aqu na vaveya.¹⁵ Kodaki, mutu lomaniko au, mutu va rorogo ina lequ I vunau.¹⁶ Qu na masu jiya o Tamaqu,e na soliya vuwako mutou e kiya tale na vi vacegui, me nokoto ga vuwako mutou me tawa mudu;¹⁷na yalo tabu na vuni kwa djina, o keya e tasi vabaujiya rewa na kwai vuravura,niru tasi daniya se kila jiya: o mutou ga mutu kilajiyani mutu no vata no, e unuviko mutou.¹⁸ Qu na tasi deiniko mutou me mutu luve- ni- yali: qu na la mai vuwako mutou.¹⁹Wawa re va lailai, eru na tasi daniko au tale na kwai vuravura: mutu vo tolaviko au: niqu vo cola, mutu na cola muni.²⁰ I na siga igi mutu kilajiyani maru vo kiya vata o Tamaqu, mutu vo kiya vata qaneko au, qu na kiya vata qaneko mutou.²¹O keya e numiya na lequ I vunau me talai rewarewa ke, o keya I kwe e lomaniko au: o keya e lomani ko au e na lomaniya o Tamaqu, qu na lomaniya,qu na vikilaitaki niya vuwa.²² A kwa vuwa Jiutas,(e kanikiya o Isikarioti.)o mutou na Turaga, o na vatakeya vuwako madou balejiya na cava, e jikai vuwadru na kwai vuravura?²³A tata o Jisu,a ,kwa vuwa, kodaki e lomaniko au e kiya,e talai rewarewa I na lequ tukutuku; e qai lomaniya o Tamaqu, Maru na la mai vuwa, e no ga vuwa.²⁴ O keya e tasi lomaniko au, e tasi talai rewarewa I na lequ I tukutuku: io na I tukutuku mutu varogo, e tasi lequ, e leya o Tamaqu a vatala jiko au mai.²⁵ A qu tatataki niya na vi kwa vuwako mutou, niqu no vata qaneko mutou.²⁶ Na dau vi vacegui, na yalo Tabu, o keya e vatala jiya mai o Tamaqu e yaca, e va vuliciko mutou I na kwa taucoko ga a qu kwa vuwako mutou.²⁷ A qu vo deiniya vuwako mutou na vacegu, qu vo soliya vuwako mutou na lequ vacegu; qu na tasi soliya vuwako mutou, me kodaki a soliya o vuravura. Me kuwa ni rarawa mutu yalo, se mutu mataku.²⁸Mutu varogo qu kwa vuwako mutou,qu vola yaji, qu qai la tale mai vuwako mutou. kodaki mutu lomaniko au, mutu na marau niqu la vo Tamaqu: ni oka cake voko au o tamaqu.²⁹ A qu qai kwa I mata vuwako mutou ni si bere ni cava mai, me mUtu va djina jiya na gauna e la mai ke.³⁰I na visiga mai bere qu na tasi vi tataki va levu qaneko mutou: no vo la mai na turaga ni vuravura I kwe, a tasI daniya e ki.ya na kwa vuwako au.³¹ Meru kila jiya na kwai vuravura ni qu lomaniya o Tamaqu, me kodaki ni tata voko au o Tamaqu, qu vo vaveya kodaki ke.Tu cake medu la yaji.

15 ¹O au na vaini djina, ai vatawa ni teitei o Tamaqu. ² Qu katula taucoko ga e tasi vuwa, a kau dai o keya: qu katula taucoko ga e vuwa, e saumaki niya o keya, me vuwa va levu sara.³Mutu vo saumaki na vuku ni tata qu tata vuwako mutou. ⁴ Mutu no voko au, qu na no vuwako mutou. Me kodaki ni vo tasi vuwa rewa e katula vai niya, kodaki e tasi no vata na vaini; e kodaki muni ke o mutou,kodaki mutu tasi no vuwako au.⁵O au na vaini,o mutou qu katula: o keya e no vuwako au,o au muni vuwa, e vuwa va levu: kodaki mutu vola la dai mutu na tasi rewa jiya e kiya na kwa.⁶Kodaki e tasi no voko au e kiya, e biu dai me kodaki na katula ni vaini, e vo wave; a ru lugija, a ru biu jiya I na quto mudre, me visaki.⁷ Kodaki mutu vo no vuwako au, e no vuwakomutou na lequ tata, mutu na kereviya na kwa mutu oka jiya, e na cava vuwako mutou.⁸Na kwa I kwe a va rokorokotaki ke o Tamaqu, mutu vo vuwa va levu: mutu qai lequ tisaivel.⁹ E kodaki ni lomaniko au o Tamaqu, qu vo lomaniko mutou tale ga ke: mutu nokoto ga I na lequ loloma.¹⁰Kodaki mutu talai rewarewa I na lequ I vunau, mutu nokoto I na lequ loloma; kodaki niqu vo talai rewarewa I na leya I vunau o Tamaqu, nokoto no ga ina leya loloma.¹¹ Qu vo kwa na vi kwa I kwe vuwako mutou, mequ marau no ga balejiko mutou; me vuqa na lemudu marau.¹²Na lequ I vunau I kwe, me mutu vi lomani me kodaki na lequ lomaniko mutou,¹³ E jikai na leya loloma e kiya na tamata me oka cake i na kwa i kwe, me soliya la cola vuwadru o wekaya.¹⁴Mutu vo wekaqu, kodaki mutu vo vaveya na kwa taucoko ga qu varoziya vuwako mutou.¹⁵ Qu vo tasi vatokai niko mutou tale me lequ tamata: ni vo tasi kila jiya na tamata na kwa e vaveya naleya turaga; qu vo vatokai niko mutou me o wekaqu; niqu vo vatakeya vuwako mutou na kwa taucoko ga qu varogo mai vuwa o Tamaqu.¹⁶Mutu tasi djigitaki niko au, io qu vo djigitaki niko mutou,la lesiko mutou me mutu la vuwa, me no muni mutu vuwa; me soliya ke vuwako mutou o tamaqu na kwa taucoko ga mutu kere viya vuwa qu yaca.¹⁷ Na vi kwa I kwe qu varoziya vuwako mutou me mutu vi lomani.¹⁸Kodaki e burajiko mutou o vuravura, mutu kila jiya niru bura jiko au I mata, eru bura jiko mutou I bere.¹⁹ Kodaki mutu vo va vuravura, e lomaniya na kwai leya o vuravura: ni mutu vo tasi va vuravura, niqu vo djigitaki niko mutou mai vuravura, ni o keya I kwe e burajiko mutou o vuravura.²⁰Mutu numiya na tata qu tatataki niya vuwako mutou, e tasilevu na tamata ka lailai na Turaga. kodaki e ru va bura niko au, e ru na vabura niko mutou muni: kodaki e ru talai rewarewa I na lequ tata, e ru na talai rewarewa muni I na lemudu tata.²¹ Na kwa taucoko ga I kwe eru na vaveya vuwako mutou e vuku ga qu yaca, niru tasi kila jiya o keya vatala jiko au mai.²² Kodaki qu tasi la mai mequ tata vuwadru, e qai jikai na ledru I valavalala ca: e qai jikai na ledru I ulubale I na ledru iv valavalala ca.²³O keya burajiko au, e bura jiya tale ga o Tamaqu.²⁴ kodaki qu tasi vaveya vuwadru na cakacaka e tasi vaveya e kiya na tamata kani kiya, e jikai na ledru I valavalala ca: e ru qai daniya, e ru bura jiko au qa neya o Tamaqu;²⁵ me vai ke na I tukutuku a volai I na ledru I vunau, e ru bura jiko au ga.²⁶Ni vo la mai na dauvivacegui, o keya qu vatala jiya vuwako mutou nai vuwa o Tamaqu, na yalo Tabu na vuni kwa djina, o keya a la mai vuwa o Tamaqu, e na tuku niko au o keya.²⁷ Mut u na dau tukutuku muni o mutou, ni mutu vo no qaneko au mai na I vatekivu.

16

¹Aqu tatatakiniya na vikwa ikwe vuwako mutou mo mutu kuwa ni vataucabe. Eru na vatabuniya vuwako mutou na viwerenilotu. ²Ia ena yaco mai na gauna eru na numiya o rau na mata vamateniko mutou ni ru qwaraviya no Kalou.³Ia na vikwa ikwe eru vo vaveya vuwako mutou niru vo tasi kilajiyani Tamaqu se o au.⁴ Ia na vikwa ikwe qu na kwa vuwako mutou nivo yaco mai keya gauna, mutu na vanumiya ke niqu kwa vuwako mutou. Niqu a jikai ni kwa i mata vuwako

mutou, balejiya ga niqu a nokoto vata qaneko mutou.⁵ Ia ikwe qu vo na layaji vuwa o keya a vatalajiko au mai, ia e jikai ni kiya e tarogiko au, 'I vai o lake?' ⁶Ia niqu vo kwa vuwako mutou na vikwa ikwe, e luluvi valevu mutu yaloga.⁷ Ia aqu na kwa vaidjina vuwako mutou, ena oka vuwako mutou kodaki mequ na ladai yaji. kodaki aqu na jikai ni ladai yaji, na daunivivacegui ena jikai ni lamai vuwako mutou, ia kodaki mequ na ladai, Aqu na vatalajija mai vuwako mutou.⁸ Ena lamai o keya, na daunivivacegui ena varaitakiniya i vuravura balejiya na valavala bura, qaneyna na valavala dodonu, vata na lewa,⁹ nai valavala bura, balejiya eru jikai ni vabaujiko au,¹⁰ qaneyna na kwa dodonu, niqu na layaji vo Tamaqu, mutu na jikai ni daniko au tale,¹¹ vata na lewa, ni na lewaia na turaga ni vuravura ikwe.¹² E levu sara na kwa mequ na kwa vuwako mutou, ia mutu na jikai ni rewajiya nikuwa.¹³ Ia nina lamai na Yalo Tabu na vuni kwadjina, ena tuberiko mutou ina vikwa e djina, ena jikai ni kwakwa vainiya ga. Ia ena kwa ga na kwa e rogo, ena kwa muni vuwako mutou na vikwa e sibere ni yaco.¹⁴ Ena varokorokotaki niko au o keya, ni na kau no na lequ ena kwa muni vuwako mutou.¹⁵ Na vikwa taucoko e leya o Tamaqu e lequ. Na kwa ikwe aqu vo kwa ke, nina kau o keya na lequ, ena varaitakiniya vuwako mutou.¹⁶ E vo valailai ga mutu na jikai tolaviko au, ia ena valailai ga mutu na tolaviko tale, niqu na layaji vo Tamaqu.¹⁷ E yavalu na leya jisaivelu eru kwa vainidru, "Na cava la vuni kwa ke, E na valailai ga mutu na jikai ni daniko au ia ena valailai tale mutu na daniko au, balejiya niqu na lacake vo Tamaqu?"¹⁸ Na vikwa ikwe, eru na kwa ke, Na cava ikwe e kwa no, Ena kiya na gauna lekaleka? Madu jikai ni kilajija na cava e kwa no.¹⁹ E kilajija o Jisu niru mata tarogiya no, a qai kwa vuwadru, "Mutu vo vitarogi takiniya na vikwa aqu kwa, Evo valailai ga mutu na jikai ni tolaviko au, ena vo tale valailai mutu na tolaviko au tale?²⁰ E djina, e djina, aqu vo kwa vuwako mutou, mutu na tagi tagi ina domo levu, ia o vuravura ena marau. Ena rarawa, mutu yaloga, ena vuki me reki.²¹ Nina vasucu na lewa ena rarawa, nivo yaco mai la siga, ia nivo sucu nai luve, ena jikai nina numiya tale na leya rarawa balejiya na leya marau nivo sucu mai e kiya na tamata i vuravura.²² Ia evo rarawa mutu yaloga, ia aqu vo tolaviko mutou tale, e marau mutu yaloga, ena jikai ni kiya ena kau dai na lemuto marau.²³ Ina siga igi mutu na jikai ni tarogiko au e kiya na kwa. E djina, e djina, aqu vo kwa vuwako mutou, mutu na kereviya e kiya na kwa vo Tamaqu vequ yaca, ena soliya vuwako mutou.²⁴ Mutu wa jikai ni kereviya e kiya nakwa iqu yaca, mutu kerekere mutu na rewajiya me levu sara ke na lemuto marau.²⁵ Aqu wa kwa vuwako mutou ina tata vatautauvata, ia ena yaco na gauna aqu na jikai ni kwa tale vuwako mutou na tata vatautauvata, ia aqu varaitakiniya me macala vuwako mutou na vikwa e leya o Tamaqu.²⁶ Na siga igi mutu na kerekere e vuku qu yaca ia e tasi yaga mequ tukuniya vuwako mutou niqu na masujiya o Tamaqu me balejiko mutou,²⁷ nivo lomaniko mutou o Tamaqu, ni mutu vo lomaniko au mutu vo vadjina jiya niqu vo lamai vuwa o Tamaqu.²⁸ Aqu lamai vo Tamaqu, mequ layaji i vuravura. aqu vo biubiu tale i vuravura mequ layaji vo Tamaqu.²⁹ Aru kwa vuwa o rau na leya jisaivelu, tolaviya, ovo qai tata vamatata, o jikai ni tata takiniya na tata vatautauvata.³⁰ Madu vo kilajija niyo kilajija na kwa taucoko, e tasi yaga ve kiya me tarogiko e kiya na taro, na kwa madu vo vadjina jiya ke niyo ladjina mai vuwa na Kalou.³¹ A kwa vuwadru o Jisu, "Mutu vo qai vabaujiya?³² Tolaviya, vo yaco mai na gauna, io, evo yaco mai, mutu na visebayaki, na tamata yakiya ina leya vikala werewere, mutu na dainiko au takiya no. Ia aqu na jikai ni no takiya no, maru no vata no o Tamaqu.³³ Na vikwa ikwe qu vo kwa ke mo mutu rewajiya na vacegu iqu vuku. Mutu na sota qeya i vuravura na rarawa, ia mutu vacegu no aqu vo vamalumalumu takiniya devu o vuravura.

17 ¹Avo tata takiniya na tata ikwe o Jisu, a tola cake i lomalagi, I Tamaqu, avo yaco mai na gauna, varokorokotaki niya lemu i luve, me rewa ni varokoroko takiniko muni lemu i luve.² Me kodaki niyo soliya vuwa me lewaiya vuwadru na tamata taucoko ga, me soliya o keya vuwadru na cola tawa mudu, vuwadru yakiya o soliya vuwa.³ Ia o kiya ga ikwe na cola tawa mudu,⁴ Meru kilajiko muru niyo jiya Kalou djina takiya ga, qaneyna o Jisu Karisito o keya o vatalajija mai.⁵ A qu a dauvarokoroko takiniko mutou i vuravura, niqu na vaoji niya na cakacaka ovo soliya vuwako au mequ vaveya.⁶ Aqu vo vatakiya mu yaca vuwadru na tamata o soliya mai vuwako au i vuravura ikwe, eru vo lemu, ia ovo solidru mai vuwako au, aru vo mamakutu i na lemu tata.⁷ Eru vo qai kilajija nivo taka ga mai vuwako muru nakwa taucoko ga ovo soliya mai vuwako au,⁸ niqu vo soliya vuwadru na tata ovo soliya mai vuwako au, aru vo vabaujiya, eru kilajija muni niqu a la djina mai vuwako.⁹ Aqu a masulakinidru, Aqu a tasi a masulaki niya o vuravura. o rau ga ovo solidru mai vuwako au, niru vo wili me lemu.¹⁰ Avo lemu na lequ vikwa taucoko ga, e lemu muni na vikwa taucoko ga, ia aqu vo varokorokotaki eru vuku.¹¹ Ia aqu na tasi nokoto i vuravura, ia o rau ikwe eru noko no i vuravura, ia o au aqu na layaji vuwako muru. Na tamata na yalo dodonu, maroroididru i na vuku mu yaca, o rau ovo soliya mai vuwako au, meru kiya ga me kodaki o daru.¹² Niqu no qanedru vata no i vuravura, aqu a daumamaroroi jidru e vuku mu yaca, o rau o wa solidru mai vuwako au qu a maroroididru, e jikai ni kiya vuwadru e lavele mai, o keya ga e dodonu me rusa, me vayacori djina ke na i vola tabu.¹³ Aqu vo layaji vuwako muru, ia na vikwa ikwe aqu vo tata takiniya i vuravura, me levu ke na ledru marau qu vu ga.¹⁴ Aqu vo soliya vuwadru na lequ tata, ia aru vo burajidru o vuravura, niru jikai ni vavuravura no, me kodaki ga niqu jikai ni vavuravura no.¹⁵ Aqu jikai ni masulaki nidru mo meidru dai i vuravura, mo maroroi jidru ga mai vuwa na vuni ca.¹⁶ Eru vo jikai ni vavuravura no, me kodaki muni niqu tasi vavuravura no.¹⁷ Vatabu nidru i na lemu i vavuvuli djina. E kwadjina taucoko na lemu tata.¹⁸ Me kodaki na lemu vatalajiko au mai i vuravura, aqu vo vatalajidru yaji i vuravura.¹⁹ Ia aqu vo vatabui niko au eru vuku, meru vatabui muni i na i vavuvuli djina.²⁰ Ia aqu jikai ni masu wale me balejidru o rau ikwe, eru vuku muni na vabaujiko au i na vuku ni ledru tata.²¹ Meru kiya taucoko ga, Ni kodaki ga ni daru kiya vata ga, Tamaqu meru kiya ga vata qaneniko daru, me rewa ni vadjina jiya o vuravura nio a vatalajiko au mai.²² Ia na varokoroko owa soliya mai vuwako au, aqu a soliya vuwadru, meru kiya vata ga me kodaki ni daru kiya vata ga.²³ Mequ no vata qeinidru, mo tu ravi jiko au no, meru na vayacori sara meru kiya vata ga ia meru kilajija ke o vuravura niyo vatalajiko au mai,

niyo lomanidru me tautauvata ga na lemu lomaniko au.²⁴Ia Tamaqu, aqu vo okajiya meru no qaneko au muni, qaneko au na vanuwa qu nokoto no ke aru vo soliya mai vuwako au, me ru tolaviya na lequ i ukuuku owa soliya mai vuwako au ni sibere ni tauyavu taki na vuravura.²⁵I Tamaqu na Yalo dodonu eru jikai ni kilajiko muni o rau i vuravura.²⁶Ia aqu a varaitakiniya vuwadru mu yaca, ia qu na varaitaki niya vuwadru, me no vuwadru na loloma ovo lomaniko au ke, mequ no qanedru muni.

18

¹Ni devu na leya tata takiniya o Jisu, a qai layaji o keya qaneaya na leya jisaivel i jiliva ni vasoniwai o Kijioni, avo kiya na were, avo unuyaji ke o keya qainedru na la jisaivel.² Ia o Jutasa o keya a soliya yaji, avo kilajiya na vanuwa e dau yagwaji ke o Jisu, qainidru na leya jisaivel.³Ia nivo rewajiya o Jutasa na mata ni sojiya qanedru ru yavalu na ovisa, mai vuwadru na bete levu vata o rau na Farisi, evo yaco ke, eru vo kau eru yavalu na tabu cagi vata na sina, qaneaya na yaragi ni valu.⁴Nivo kilajiya o Jisu na vikwa e na yaco vuwa, a layaji o kwa vuwadru, O cei mutu vo vadaniya?⁵Eru vo kwa vuwa, o Jisu na kwai Nasareci. A kwa vuwadru o Jisu, o au, A vo no vata qanedru o Jutasa, o keya a soliya yaji vuwadru.⁶E qai kwa vuwadru o keya, O au ikwe, aru vo suka yatakuli jidru aru qai ravoki bale i na qewe.⁷A qai tarogidru tale o keya O cei mutu vatolaviya? Aru vo kwa, o Jisu na kwai Nasareci.⁸A qai kwa o Jisu, aqu vo kwa vuwako mutou devu nio au ga, ia kodaki mutu vo vatolaviko au, vadei nidru o rau ikwe meru ladai.⁹Me vayacori ke na tata a kwa o keya, aqu vo jikai ni valavele niya e kiya vuwadru o wa soliya mai vuwako au.¹⁰E qai ucuniya mai Saimoni Pita na i selewau a nokoto vuwa, a qai cebekiya ke na leya tamata na bete levu, a cebekiya dai e bebe i matau. e yaca na tamata ikwe o Maliko.¹¹A qai kwa vuwa o Pita o Jisu, "tawaniya lemu i seleiwau i na keya taga. Na bilo avo soliya mai vuwako au o Tamaqu aqu vo jikai ga re ni somiya?"¹²O rau na mataivalu, vata o rau na keya turaga, qanedru na ledru ovisa na kwai Jutiya, eru qai vesukiya.¹³Aru vo tuiya i mata o Anasa, ni vo jiya leya i sa o Kaiyafa, o keya na bete levu na yabaki igi.¹⁴Ia o Kaiyafa ikwe, o keya eya vavulicidru na kwai Jutiya, nivo yaga me mate e kiya na tamata eru vuku na tamata.¹⁵ru vo tekuciya yaji o Jisu o Saimoni Pita e kiya tale na jisaivel, a qai kilai na jisaivel iki vuwa na bete levu, aru vo unu vata yaji o Jisu i na were ni bete levu.¹⁶Avo tucake i rara o Pita eya voleka jiya na mataniwere. A qai unu yaji e kiya vuwadru na jisaivel, o kiya vuwadru avo lai kilai tu vuwadru na bete levu, a tata vuwa na lewa e watawaniya no na mataniwere, a vauniya o Pita.¹⁷A qai kwa vua o Pita na yada e watawaniya na matani were, "o iko muni saraga ikwe na jisaivel ni tamata ikwe?"¹⁸Aru vo nokoto no ke o rau na dau ni viqwaravi qanedru na Ovisa aru vo visakinia no na quto, ni ru vo kakasali aru vo vararai no ke, a no vata no qanedru no ovisa aru vo vasaniya no na quto, niru vo kakasali aru vo vararagi no ke, a no vata qanedru no o Pita me vararagi muni.¹⁹A qai tarogiya o Jisu eru vuku na leya jisaivel, e vuku muni leya i vavuvuli.²⁰A kwaya vuwa o Jisu, A tata vadodonu i vuravura a vai vuli no ga i viwere ni soro, eru dau layaji ke na kwai Jutiya, ia aqu jikai ni cilomaki niya e kiya nakwa.²¹E cava e vu lemu vuni vatarogiko au ke? tarogidru yaji o rau na varogociya, se cava qu dau kwaya vuwadru eru kilajiyi na vikwa qu dau kwaya.²²Ia nivo tata devu o keya kodaki ikwe, e kiya vuwadru na ovisa a tucake voleka no a sabiciya o Jisu ve lima, a kwaya, Ovo tata vacava vuwa na bete levu?²³A kwaya vuwa o Jisu, "Kodaki e oka ovo sabiciko au i na vuku ni cava?"²⁴Ia o Anasa a vatalajiyi niya vesu tu, vuwa o Kaifa na bete levu.²⁵Ia nivo nokoto o Saimoni Pita a vararagi no. Eru qai kwaya "O iko talega ikwena e kiya vuwadru na leya jisaivel? A qai cakitaki niya o keya, a kwaya, "E tasiniko au."²⁶E kiya vuwadru na leya tamata na bete levu, e wekaya muni o keya a lai cebekiya e bebe o Pita a kwaya, "Aqui jikai ni tolaviko vata i na were?"²⁷A qai cikitakiniya tale o Pita avo tagi sara na to.²⁸Eru qai meiya dai o Jisu vuwa o Kaifa i na were ni vilewai, i na qena qwata lailai, ia o rau taucoko eru jikai ni unu i na were ni vilewai, meru kuwa ga ni vadukaduka takiniya na were ni kana vata ni lako siviya.²⁹A qai unuyaji vuwadru o Pailato, a kwa , "Na cavana kwa bura mutu vo beitaakiniya vuwa na tamata ikwe?"³⁰Eru vo tata ru kwa vuwa, "Kodaki vo jikai ni tamata bura o keya ikwe, madu na jikai ni soliya yaji vuwako."³¹A qai kwa vuwadru o Pailato, "Mutu meiya, mutu lewaiya me kodaki lemutu lawa." O keya eru qai kwa vuwa o rau na kwai Jutiya, "E jikai ni vatarai vuwako madou madu vamateniya e kiya na tamata."³²Me vayacori ke na leya tata a kwa o Jisu ni na vatakiya ke na i valavala ni mate ena mate ke.³³A qai unu tale yaji i na were ni vilewai o Pailato, a coviya mai o Jisu, a kwa vuwa, "O iko na ledru Tui na kwai Jutiya, se jikai?"³⁴A qai kwa o Jisu, "Ovo tata takiniya na vikwa ikwe vainiko ga, se ru vaunu tata vuwako eru yavalu tale na tamata?"³⁵A qai kwa vuwa o Pailato, "O au muni na kwai Jutiya? O rau na kwai lemu qanedru na bete levu aru vo soliko mai vuwako au. Na cava ovo vaveya?"³⁶A kwaya o Jisu, "E jikai ni vavuravura na lequ matanitu, kodaki a ke vavuravura na lequ matanitu, eru na qai vala mai na lequ tamata, mequ kuwa ni soliya yaji vuwadru na kwai Jutiya, ia ikwe e jikai ni vu ikei na lequ matanitu."³⁷A qai kwa vuwa o Pailato, O iko ga ikwe na tui?" a kwa o Jisu, ovo kwa niqo jiya Tui. Na kwa ga ikwe qu vo sucu mai ke, ia na kwa ikwe aqu a lamai ke i vuravura, mequ lamai tukuniya na vikwa djina, Ovo rogociya na lequ tata.³⁸A kwa vuwa o Pailato, "Na cava na kwadjina?" Ia nivo tata devu kodaki ikwena, a unu tale yaji vuwadru na kwai Jutiya, a kwa vuwadru, "Aqui vo jikai ni daniya vuwa e kiya na i valavala bura."³⁹Ia vo kiya na lemutu i valavala, me qu serekoya vuwako mutou e kiya i na kana vata ni lako siviya, mutu vo okajiya se jikai mequ na serekoya yaji vuwako mutou na ledru Tui na kwai Jutiya?"⁴⁰Eru qai moyotaki niya tale eru kwa, "Me kuwa ni niya na tamata ikwe, o Parapa ga. Ia na daudriva o Parapa.

19

¹Avo qai meia o jisu o Pailato, qai vakanganakuitatakinia.²Aru vo qai talia e kia nai sala wa-motomoto o kuru na sojia, aru qai vaisalatakinia ke, Aru vo qai va isulujia ve kia na isulu lokaloka,³Qoi kwaya, vo loloma, no ledru tui na kwai Jutia! Aru vo

sabokia veru lima.⁴ Vo qai unu tale yaji o Pailato, qai kwaya vuadXX, Tolavia, Aqu vo meiq mai va kemutou, me mutu kilajia ni vo tasi dania e kia na ivalovala bura vua. ⁵ Vo qai unu yaji a jisu, vo vaisala tu vena isala wa-motomoto, qai vaisulu veno isulu lokaloka. Avo qai kwaya vuadru o Pailato, Tolavia na tamata! ⁶ Ni ru vo qai tolavia o kuru no bete levu vata na ovisa, eiu vo kidacola, qai kwaya, vakojia vena kauvelatai, vakojia vena kauveilatai. Va qai kwaya vuadru o Pailato, mutu meia mutu vokojo veno kauveilatai. niqo va tasi dania vua e kia na ivalavalua buia.⁷ O kuru no kwai Jutia eru vo kwaya vua, vo kia na lemadu vunau, evo dodonu na lemodu vunai me mate o kia, ni vo tukunia me luve ni kalou.⁸ Nivo qai rogocia no tata ikwe o Pailato, vo levu cake na lea matak; ⁹ Avo unu tale ina were ni lewai, qai vo jisu, o vo la mai vei? Io avo tasi tata vua a jisu.¹⁰ Vo qai kwaya vua o Pailato, o vo tasi tata vo ko au? O vo tasi, kilajia no niqo rewa ni vakojiko veno kauveilatai, qu vo rewa talogo niqo seiekiko?¹¹ Vo kwa o jisu, ovo tasi rewajia e kia na kwa vo ko au, kodaki vo tasi soli mai vuako iyata: o kia ikwe vo levu cake ke na ledru volovala bura o kuru na soli ko mai vua ko au.¹² Vo qai vatovolia no o Paulato me seiekia: ia o kuru na kwai jutia, eru vo ciqatakinia, qai kwaya, kodaki ovo seiekia na tamata ikwe: Ovo tasi tatakinia o sisa: o kia yokia vo kwakwa takinia me tui, vo tata buiatakinia o sisa.¹³ Ni vo qai iogocia na tata ikwe o Pailato, vo meia yaji a Jisu, avo labale yaji ina nono ni vilewai ina kia e jiki vo vatokai na Raravatu, ia ina tata vo Iperiu, o kapaco.¹⁴ Na siga ikwe nai vavarau ina kona vota ni lako sivia, ia va kai ka ono ni aua: Avo kwaya vuadru na kwai jutio o kia, Tolavia no lemutu Tui!¹⁵ Aru vo ciqatakinia, kau dei, vakojia ina kauveilotai. Vo kwaya vuadru a Pailato, Mequ vakojia ina kauveilatai na lemutu Tui? O kuru na bete levu eru vo kwaya, va jikai na lemadu Tui, o sisa takia ga.¹⁶ Vo qai solia yaji o kio vuodru, me vakoji ina kauveilatai. Aru vo qai meia yaji o jisu, qai tuberia yaji.¹⁷ Avo colajia na lea kauvelatai, Aru layaji ina jikina e vatokai na vanua ni qavoqavoka, a vo vatokai ina tata va-Iperriu, o kolikoca:¹⁸ Aru vo vakojia mai na kauveilatai, vata eiu rua tale, e kia na yasa imauoi ke tale ina yasa matau, o jisu ina kedru mali XX.¹⁹ Avo kia na vatakilakilo avo volaia o Pailato, ko vo no iyato vena kauvelatai. Aru vo qai volaia vena ulu ni kauvelatai Jisu na kwai nasareci, na ledru tui na kwai jutia.²⁰ Aru vo lewe levu no kwai Jutia eru vo coiliika na ivatakilakila ikwe: ni voleka ina Raia na jikina vo vakoji ke na kauvelatai o jisu: Aro volai tu ino tata va-Iporiu, tata va kirigi, vata na tata va Roma.²¹ Eru vo qai kwaya vo Pailato na ledru bete lew na kwai Jutia, kua ni volaia, Na ledru tui no kwai Jutia; ia ni vo kwaya o kia, o au na ledru Tui na kwai Jutia.²² Avo kaya o pailato, no kwa qu vovaia, Qu vo volaia.²³ Ia o kuiu na sojia, ni ru va vakojia o Jisu ina kauveilatai, eru vo kau na lea isulu, ka ru wadekia va va, meru tauyakia na jikina o kuru no sojia; nai taboi talega; ia a bau tasi cula na lea taboi, aro tali taucoko mai na jikina iyoto me yocovia iro.²⁴ O kio ikwe eru vo vikwayakinia ke, medu kua ni diesukia, ia medu wawirimadigi, se lea o cei: me vayacori ke no ivob tabu, okia va kwaya, Eru vo wasekia no lequ isulu, Ia na lequ itaboi eru vowiri madigi ke. O kuru no sojia, eru vo kitakinia na vikwo ikwe.²⁵ Ia va no voloko tu ino kauvelatai i jisu no lea kugaya, vata o tacio, o meri leo teigwane o kilopa, vato o Meri no yalewa ni Makitala.²⁶ Nivo qai tolaviko au o Jisu o kugaya, vata no Jiseveli aru no voloka, o kia vo lomania, vo kwaya vo kugaya, yalewa, tolavia lemu iluve.²⁷ Vo qai kwaya vua no Jiseveli, Tolavia o kugamu! Ia mai na jiki ni siga igi vo meidru no Jiseveli Ina lequ were.²⁸ Nivo oji iqoi, Avo kilajia a Jisu vo oji no kwa Taucoko, me vayacori ino Vola Tabu, qai kwaya, Aqu vo mata somu.²⁹ Ia vo notu e kia na bilo evo tu ke na wai XiXXi; aru vo valulutakinia e kia no vutovuto na wai wiwi, qai cigi ve kia na taba ni isopi, qai ciqiniva ve gusu.³⁰ Nivo qai somu na wai-wiwi o jisu, qai kwaya, vo oji: Avo cuvania e ulu, qai solia yoji e yalo.³¹ Ia o kuru na kwai jutia, eru vomamasujia o Pailato me musu ru la me rewa ni kau dei, ledru ledru cola, ino vuku ni siga varau, me kua ni lili tu ru yago veno kauvelatai na siga ni vacecegu, (ni vo vasivi na ciga ni vacecegu)³² Va qai la o kuru na sojia, qai musu ru la e kia tale, e la talega na ka ikarua, eru vakoji vala vena kauvelatai.³³ Ia niru vo lamai vo Jisu, qai tolavia vo mate sais, eiu vo tasi ru la.³⁴ Ia vo suokia e boji ni yate e kia na sojia ena kia na moto, avo dave saia mai ke na dio vata na wai.³⁵ Ia o kia vo tolavia vo kwaya, avo djina na lea itukutuku: avo kilajia o kio ni vo tata djina, me mutu vabaujia.³⁶ Nivo taio no vikwa ikwe, me vayacori ke nai vola tabu, me kua ni musu e kio no tuo.³⁷ Ia e kio tale na jiki ni vola Tabu vo kwaya, eru no tolavia eru vo suakia.³⁸ Ia ni vo oji na vikwa ikwe, vo mosujia o Pailato o Josefo, no kwai Arimacea, na Jisevoli a Jisu, ia e cilu ga no ledru motaku na kwai Jutia, me kou dei o kio e lola o jisu: avo qulumia o Pailato. Vo qai la o kia qai kau yoji e lolo o Jisu.³⁹ Aro lo talega mai o Nikotimo, o kia avo la vo jisu veibogi, avo kau mai na yasiyosi vata no muia me viwaki vata, e kia no diau na paudi.⁴⁰ Eru vo qai kau e lalo o jisu, aru vo qai solegia vata nai sde lineni vato e vica na kwa gaiu oka, me kodaki nai valavala ni ledru vibulu na kwai Jutia.⁴¹ Ia e kia na were ina jikina vo vakoji vena kauvelatai o kia; qai vo kia nai bulubulu vou vena were, vo tasi bulu ve kia no tamata.⁴² Eru vo qai bulujia o jisu, nivo ledru siga na kwai Jutia; (ni vo qai voloka na bulubulu.)

20 ¹Ia i na i matai ni siga ni wiki, a lamai ve qwata lailai o Meri na lewa ni Makitala, ni si gilogilo tu i na bulubulu, a tolaviya nivo kaudai mai na vatu i na bulubulu. ²A drusa yaji o keya vuadru o Saimoni Pita qanedru o rau na jisaiveli, o rau a dau lomanidru o Jisu, a kwaya vuadru, "Eru vo meiya dai mai na Turaga i na bulubulu, ia madu vo jikai ni kilajia na vanuwa eru vo lai vadaro niya ke.³Eru qai layaji o Pita qaneya e kiya tale na jisaiveli, aru layaji i na i bulubulu. ⁴Eru wawu yaji ruwaruwa, a sivijiya o Pita na jisaiveli igina, a teimata yaji i na i bulubulu. ⁵A kaere bale o keya ni tola yaji i yaloga, a tolaviya na vivivi sulu lineni eru koro vata no, ia a jikai ni unu o keya.⁶A qai bere yaji o Saimoni Pita, a unu i yaloga ni bulubulu, a tolaviya na vivivi sulu lineni ni koro vata no,⁷ qaneya na i tavoi a vivi no ke e ulu, ia eru jikai ni biu vata no na i sulu lineni, e lobi takiya no ga a biu dai no i na kiya tale na tavo.⁸A jiunu muni yaji o keya tale vuadru na jisaiveli, o keya a teimata i na i bulubulu, a tolaviya o keya eya qai vadjinjiya.⁹O rau eru jikai ni kilajia na i Vola Tabu, e dodonu me tu cake tale mai na mate o keya.¹⁰ O rau na jisaiveli eru qai ladai tale i na ledru were.¹¹Ia a vo tu o Meri i daku ni bulubulu, a qai tagi ia nivo tagi no, a cuva no a tola yaji i yaloga ni bulubulu.¹² A tolaviya e ruwa na agilos

eru vaisulu bucobuco, eru nokoto no, e kiya ve ulu, ekiya tale ve la, i na vanuwa a va daro ke e yago o Jisu.¹³ Eru qai kwaya vuwa, "Lewa, na cava o tagicaki niya no?" A qai kwaya vuwadru o keya, "Balejiya niru meiya dai na lequ Turaga, ia aqu jiaki ni kilajiy na vanuwa cava ru la vadaroniya ke."¹⁴ A qai tat kodaki ikwe, a vuki yalobo, a tolaviya o Jisu ni vo cake, ia a jikai ga ni kilajiy na Jisu.¹⁵ A qai kwaya vuwa o Jisu, "Lewa, na cava o tagicaki niya? O cei o vo vadaniya? A vo numiya o keya ni jiya i vatawa ni were, a kwaya vuwa, Kodaki o vo meiya dai, kwaya saka mai na vanuwa o lai vadaro niya ke, mequ na qai meiya dai."¹⁶ A qai kwaya o Jisu, "I Meri a vuki yaji no keya, o kwaya vuwa "Raponai" (na keya i balebale, "Vavuvuli")"¹⁷ A qai kwaya vuwa o Jisu kuwa ni dereiko au, niqu sibere ni lacake vo Tamaqu, ia mo layaji vuwadru o wekam, kwaya vuwadru, Aqu si lacake re vo Tamaqu, o Tamamutou muni, vuwa na lequ Kalou, e lemuthu Kalou.¹⁸ Avo layaji o Meri na lewa ni Makitala, a kwaya vuwadru na jisaiveli niya tolaviya na Turaga, niya kwaya vuwa na vikwa ikwe o keya.¹⁹ Ina siga igina, i na i matai ni siga ni wiki, ni vo yaviyavi mai, avo sogo tu na mata ni were eru vo soqoni vata ke o rau na jisaiveli, niru vo matakucidru na kwai Jutiya, a unu mai o Jisu a notu na kedru maliwa, a kwaya vuwadru, "Mutu Vacegu."²⁰ Ia nivo tata kodaki ikwe, a vatakiya vuwadru e lima qaneya e sanisani. Aru qai marau na jisaiveli niru tolaviya na Turaga.²¹ A qai kwaya tale vuwadru o Jisu, "Mutu vacegu. me kodaki niya vatalajiko au mai o Tamaqu, aqu vo vatalajiko mutou muni."²² Nivo tata devu kodaki ikwe o keya, a cegividru, a kwaya, Me unuviko mutou na Yalo Tabu.²³ Na i valalava bura ni tamata yakiya mutu vo bokociya, ena bokoci, na i valalava bura ni tamata yakiya mutu tasi serekiya, ena jikai ni sereki,²⁴ E kiya vuwadru na lewe jinikaruwa, o Tomasi, e vatkai me o Titimo, a tasi vata qanedru no na gauna a lamai ke o Jisu.²⁵ O keya eru qai kwaya ke vuwa o rau na jisaiveli, "Madu a tolaviya na Turaga." A kwaya vuwadru o keya, "Kodaki qu tasi tolaviya na mawe ni vako ve lima, mequ dereiya vequ lima e sanisani, aqu na tasi vadjina jiya."²⁶ Oji e bogi walu, eru nokoto no i yaloga ni were o rau na leya jisaiveli, o rau vata o Tomasi. A unu yaji o Jisu, eya sogo tu na mata ni were, a tu cake tu na kedru vimama, a kwaya, "Mutu vacegu."²⁷ A qai kwaya vuwa o Tomasi o keya, "Dodokiya mai mu jiji ni lima, mo tolaviya qu lima. Ia dodokiya mai mu lima mo dereiya qu sanisani. ia mo kuwa ni vajijiqa, mo vadjina jiya ga."²⁸ A qai kwaya o Tomasi vuwa, "Lequ Turaga, na lequ Kalou."²⁹ A qai kwaya vuwa o Jisu, "Ni kodaki o vo tolaviko au, Tomasi, ovo vadjina jiya, eru kalougata o rau eru tasi tolaviya, eru vadjina jiya ga."³⁰ E levu muni na cakacaka vivakurabuitaki a vaveya djina o Jisu eru mata na leya jisaiveli, eru jikai ni volai i na i vola ikwe,³¹ ia evo volai ikwe me mutu vadjina jiya nivo Karisito o Jisu, na i luve ni Kalou, ia mo mutu rewajiy na cola e vuku e yaca, ni mutu vo vabaujiya.

21 ¹Nivo devu na vikwa ikwe, a vatakeya tale o Jisu vuwadru na leya jisaiveli mai na ruwai o Taiperiya, ia e varaitaki niya kodaki ikwe. ²Eru nokoto vata no o Saimoni Pita, vata o Tomasi eya vatkai o Titimo, vata o Nacanieli na kwai Kena i Kalili, qaneya o rau lai lue o Sepete, eru lewe ruwa talena leya jisaiveli. ³A kwaya vuwadru o Saimoni Pita, "AQU na lai qoli." Eru qai kwaya vuwa, "Madu na la qaneko. Eru vo layaji, ru vodo sara vena waqa, a tasi rewa mai e kiya na kwa ena bogi igina.⁴Ia nivo qwata mai, avo nokoto no mai matacawa o Jisu, ia aru jikai ni kilajiy o rau na jisaiveli nio Jisu.⁵ A qai kwaya vuwadru o Jisu, "Railuve, e no kiya vuwako mutou na cawa, se jikai? Eru kwaya vuwa, E jikai."⁶ A kwaya vuwadru o keya, "Mutu viritaki niya na lawa i na i matau ni waqa, me mutu rewa ni rewajiy ke." Eru qai viritaki niya ke, aru jikai ni yaviya rewa, nivo levu sara na ika.⁷Na kwa ikwe a kwaya ke vuwa o Pita na jisaiveli igina a lomaniya o Jisu, "Na Turaga ga ikwe." Ni rogoziya o Saimoni Pita ni o keya ga ikwe na Turaga, a vasulujiya o keya na leya i unuunu vagonedau, (nivo luvawale), eya rido yaji i waitaci. ⁸Ia o rau na vo jisaiveli, eru layaji i na waqa lailai, (e jikai ni yawa mai vanuwa, me kodaki ga e katu limasagavulu), aru yarakiya na lawa evo vuqa ke na ika. ⁹Niru vo vila yaji i vanuwa, eru tolaviya ni vu vitaki tu na quto, e mudre tu, na ika vo notu ke vata na madrai.¹⁰ A kwaya vuwadru o Jisu, "Kau mai vuwako au e yavalu na ika mutu rewajiy mai."¹¹ A lacake yaji o Saimoni Pita, a yaviya mai na lawa i vanuwa, evo vuqa na ika kwa yalevu, e kiya na drau limasagavulu ka tolu, ia nivo levu kodaki ikwe, e jikai ni kwabasun na lawa.¹² A kwaya vuwadru o Jisu, " Mutu lamai medu somu ji." Ia e jikai ni kiya vuwadru na jisaiveli me doudou me tarogiya o Jisu, "O cei o keya?" ni ru vo kilajiy nio keya na Turaga.¹³ A qai lamai o Jisu, a qolumiya na madrai, vata na ika, a soliya vuwadru.¹⁴ Ikwe vo jiya katolu ni gauna me varaitaki niya ke o Jisu vuwadru na leya i jisaiveli, nivo tucake tale mai na mate o keya.¹⁵ Ni vo devu na ledru somu ji, a kwaya vuwa o Saimoni Pita o Jisu, "Saimoni, la i lue o Jona, ovo lomaniko au valevu, e valailai ga o rau ikwe, se jikai?" A kwaya o Pita vuwa, " Io Turaga, o vo kilajiy oka niqu lomaniko muru, A kwaya vuwa o keya, "Vakana nidru na lequ lami."¹⁶ A kwaya tale varuwa vuwa, "Saimoni la i lue o Jona, o lomaniko au se jikai? A kwaya vuwa o keya, Io na Turaga, o vo kilajiy niqu lomaniko. A kwaya vuwa o Jisu, "vatawanidru na lequ sipi."¹⁷ A kwaya vatolu vuwa, Saimoni la i lue o Jona, o lomaniko au se jikai? E rarawa e yaloga o Pita e kwaya vatolu vuwa o keya, "O vo lomaniko au se jikai?" A kwaya vuwa, Turaga o kilajiy oka na kwa taucoko, o vo kilajiy niqu lomaniko. A kwaya vuwa o Jisu vakana nidru na lequ sivi.¹⁸ E djina e djina aqu kwaya vuwako, Nio jiya i lue, o dau vesukiko, o yato vavitaliya tu, ia ni na yaco mo qase mai, o na dodokiya mu lima, ena meiko dai e kanikiya tale, ena meiko dai e kiya na vanuwa o na jikai ni okajiy.¹⁹ Ia vo tata kodaki ikwe o keya me vatakeya ke vuwadru na mate e na varokorokotaki niya ke o keya na Kalou. Ni vo tata devu kodaki ikwe o keya, a kwaya vuwa, "Tekuciko au mai."²⁰Eya qai vuki o Pita, o tolaviya na jisaiveli a dau lomaniya o Jisu niya tekucidru, o keya a dau vararavi muni vuwa e vuni yaloga i na i vayakavi, a kwaya, "Turaga, o cei re e na soliko yaji?²¹ Ni vo tolaviya o keya o Pita, a kwaya vo Jisu, "Turaga, na cava ena vaveya na tamata ikwe?"²² A kwaya vuwa o Jisu, "Kodaki qu okajiy me na cola no ga me yacoviya na siga qu lesu mai ke, e cava vuwako? tekuciko au mai."²³ A rogo yaji vuwadru na lewenivanuwa na leya tata, ni na jikai ni mate na jisaiveli igina. Ia e tasi kwaya vuwa o Jisu, ena tasi mate o keya, a kwaya, "Kodaki equ okajiy me cola no ga o keya me yacoviya na siga qu na lesu tale mai ke, ena kwa

ni cava i vuwako?"²⁴O kiya ikwe na jisaiveli a kwa na vikwa ikwe, a volaiya na na vikwa ikwe, ia edu vo kilajiya ni djina na leya i tukutuku.²⁵ E levu muni na vikwa kanikiya eya vaveya o Jisu, ia kodaki e volai taucocko tu, aqu vakasamataki niya ni na oso o vuravura i na vola e volaiya tu.